

Stichting voor Primair Onderwijs

JAARVERSLAG 2017

Geldrop,

**Besproken in auditcommissie:
Goedgekeurd door de Raad van Toezicht:
Vastgesteld door College van Bestuur:**

**22 mei 2018
28 mei 2018
28 mei 2018**

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	4
2.	Inleiding	6
3.	Bestuursverslag	7
3.1	Algemene informatie.....	7
3.1.1	Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	7
3.1.2	Samenstelling van College van Bestuur.....	8
3.1.3	Samenstelling van Raad van Toezicht.....	8
3.1.4	Juridische structuur, interne organisatiestructuur en personele bezetting.....	10
3.1.5	Samenwerkingsverbanden	12
3.1.6	Governance code.....	12
3.2	Doelstelling van de organisatie (missie, visie en beleid)	12
3.2.1	Koersplan 2015-2019.....	12
3.3	Ontwikkelingen leerlingaantallen.....	15
3.4	Onderwijs en ontwikkeling	17
3.4.1	Onderwijs en ontwikkeling.....	17
3.4.2	Kwaliteit.....	18
3.4.3	Klachten	20
3.5	Personeel en Organisatie.....	21
3.5.1	Personele bezetting.....	21
3.6	Facilitaire zaken	28
3.6.1	Huisvesting	28
3.6.2	Inkoop- en aanbestedingsbeleid.	29
3.6.3	ICT	29
3.7	Financiële informatie.....	30
3.7.1	Exploitatie over 2017.....	30
3.7.2	Balans 31 december 2017	32
3.7.3	Treasurybeleid	35
3.8	Continuïteitsparagraaf.....	36
3.8.1	Gegevensset	36
3.8.2	Overige rapportages.....	41
3.9	Verslag van de Raad van Toezicht over 2017	45
4.	Jaarrekening	47
4.1	Grondslagen algemeen.....	47
4.2	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	47

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.3	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	50
4.4	Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	51
4.5	Balans per 31 december	52
4.6	Staat van baten en lasten	53
4.7	Kasstroomoverzicht	54
4.8	Toelichting op de balans.....	55
4.8.1	Materiële vaste activa	55
4.8.2	Financiële vaste activa.....	56
4.8.3	Vorderingen	56
4.8.4	Liquide middelen	57
4.8.5	Eigen vermogen.....	58
4.8.6	Voorzieningen.....	59
4.8.7	Kortlopende schulden.....	60
4.9	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	61
4.10	Gebeurtenissen na balansdatum.....	61
4.11	Voorstel bestemming exploitatiesaldo.....	62
4.12	Overzicht verbonden partijen.....	62
4.13	Toelichting op de staat van baten en lasten.....	63
4.13.1	Rijksbijdragen	63
4.13.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies.....	64
4.13.3	Overige baten	64
4.13.4	Personeelslasten.....	65
4.13.5	Afschrijvingen	66
4.13.6	Huisvestingslasten	66
4.13.7	Overige lasten.....	67
4.13.8	Financiële baten en lasten.....	68
4.13.9	Model G 2017	69
4.13.10	WNT-verantwoording 2017 Eenbes basisonderwijs	70
4.13.11	Overzicht van de effectenportefeuille.....	73
4.14	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	74
4.15	Ondertekening door bestuurder en toezichthouders	74
5.	Overige gegevens	75
5.1	Statutaire bepaling met betrekking tot de jaarrekening.....	75
5.2	Controleverklaring.....	76

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

1. Voorwoord

Met genoegen presenteer ik u het jaarverslag over 2017.

Opnieuw zijn ruim 5.000 leerlingen een stap verder in hun persoonlijke ontdekkingsstocht. Naast de ontwikkeling van hun cognitieve vaardigheden, zijn ze gegroeid in hun sociale ontwikkeling en in de vorming van hun persoon.

Met trots kijken we naar de toenemende aandacht voor gepersonaliseerd leren in onze scholen. Leerlingen kiezen steeds vaker voor een leerroute die past bij wat ze nodig hebben. Hun leerkracht coacht ze daarbij.

De onderwijsopbrengsten van de stichting liggen ook dit jaar weer boven het landelijk gemiddelde. Op 2 scholen na is dit ook op individueel schoolniveau het geval.

Dagelijks staan meer dan 500 leerkrachten klaar om onze leerlingen te coachen. Stuk voor stuk professionals met een autonome positie in de klas, hun pedagogisch en didactisch domein. En tegelijk kunnen ze excelleren door de verbinding van kennis en vaardigheden met collega's binnen het team en binnen de stichting. Het Expertise Netwerk van Eenbes Basisonderwijs is daarvoor het voertuig. Meer dan 10 lerende netwerken, van en voor leerkrachten of ondersteunend personeel, zijn actief om opgebouwde kennis te ontsluiten.

In 2017 hebben we nog meer werk gemaakt van passend onderwijs. Liever heb ik het met u over goed onderwijs, al ons onderwijs zou immers passend moeten zijn, afgestemd op de behoefte van elk kind. Toch zien we de noodzaak om in dit tijdsgewricht daar nog meer aandacht aan te geven. Daarom hebben we een projectorganisatie ingericht, die als katalysator voor de verdere ontwikkeling van leerkrachtvaardigheden en basisondersteuning dient.

In het verslagjaar 2017 hebben alle bij het Primair Onderwijs betrokken stakeholders in gezamenlijkheid een vuist gemaakt voor een eerlijk salaris en het verminderen van de werkdruk. Alle Eenbes scholen hebben deelgenomen aan de prikactie in juni en hebben hun deuren gesloten op de beide stakingsdagen in oktober en in december. Daarnaast zijn we gestart met een eigen analyse van de werkdruk en verkennen we de mogelijkheden om vooral zelf de werkdruk te verminderen door aan te sturen op een regelarme organisatie. Het project Eenbes Ontregeld ! voorziet daarin.

Het functiehuis van Eenbes is in 2017 geactualiseerd en waar nodig aangepast. Alle daarin voorkomende functies zijn beschreven en gewaardeerd. Afgesproken is dat we het functiehuis elk jaar evalueren en waar nodig aanpassen.

Om te blijven voldoen aan de vervangingsvraag hebben we de eigen vervangerspool verzwaid van 12 naar 24 FTE.

Onze veranderende omgeving vraagt ook een voortdurende aandacht voor ons leiderschap. Eind 2017 zijn we dan ook gestart met een leiderschapsprogramma, met externe ondersteuning van de Holland Consulting Group en onder leiding van Arend Ardon.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

In nauwe samenwerking met collega-stichtingen in de regio verkennen we de mogelijkheden voor krachtenbundeling op het gebied van P&O, planning & control, huisvesting en aanbestedingen. Zo is de aanbesteding van ICT-hardware samen met QliQ Primair gerealiseerd en zijn we samen met Stichting Prodas gestart met de aanbesteding van schoonmaakdiensten.

Voor de bedrijfsvoering zijn ondermeer het bestuursformatieplan en de begroting kaderstellend. In 2017 heeft dat opnieuw een aanscherping opgeleverd in de samenhang tussen formatieve verplichtingen en begrotingskaders.

Het resultaat over 2017 exclusief de kosten die verband houden met impuls gelden (de "normale" exploitatie) laat een tekort zien van € 5.000. In de begroting was een positief resultaat begroot van € 608.000.

Deze teruggang in resultaten wordt met name door hogere personele lasten veroorzaakt en betreft:

- Grotere formatie voor Passend Onderwijs
- Vergroting van de vervangerspool met name ingegeven door de vervangingsproblematiek en de verdere ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.
- Meer inleen op grond van tijdelijk benodigde formatie voor groter ziekteverzuim en projecten alsmede noodzakelijk om langlopende verplichtingen te voorkomen

Een nadere uiteenzetting vindt u op pagina 30 van ons jaarverslag.

Dank voor uw vertrouwen in Eenbes Basisonderwijs.

Wim Klaassen,
College van Bestuur

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

2. Inleiding

Het hierbij aangeboden jaarverslag 2017 van Eenbes basisonderwijs is opgemaakt op basis van de vigerende verslaggevingsvoorschriften zoals gesteld in de Regeling Jaarverslaggeving Richtlijn Jaarverslag Onderwijs.

Door middel van dit jaarverslag wordt door het bevoegd gezag rekenschap en verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en beheer. Het jaarverslag 2017 omvat zowel de gegevens van het bestuurscentrum als de zesentwintig onder de stichting ressorterende scholen, alsmede de gegevens van het Expertise Netwerk.

Dit jaarverslag bestaat uit het bestuursverslag, de jaarrekening en de overige gegevens.

Het bestuursverslag heeft de navolgende opbouw:

In de eerste paragraaf wordt algemene informatie over de organisatie gegeven.

In paragraaf 3.2 wordt ingegaan op het Koersplan (missie, visie en beleid) met een nadere toelichting op de invulling van dit beleid. Paragraaf 3.3 omvat de ontwikkeling van leerlingaantallen. In de paragrafen 3.4 t/m 3.7 geven elk van de expertises zoals gedefinieerd binnen onze interne overlegstructuur: onderwijs en ontwikkeling, personeel en organisatie, facilitaire zaken en financiën.

In paragraaf 3.8 wordt aandacht gegeven aan de continuïteitsparagraaf, zoals door de rapportagerichtlijnen vereist is.

In paragraaf 3.9 doet de Raad van Toezicht verslag over zijn handelen en van de resultaten die dat handelen heeft opgeleverd.

De jaarrekening bevat de balans per 31 december 2017, de staat van baten en lasten over 2017, het kasstroomoverzicht over 2017, de toelichting hierop, alsmede enkele verplichte bijlagen.

De overige gegevens bevatten de statutaire bepalingen en de controleverklaring.

Middels het jaarverslag legt het bevoegd gezag van Eenbes basisonderwijs op een transparante manier verantwoording af, niet alleen naar de subsidiegever, het Ministerie van OCW, maar naar alle belanghebbenden. Als belanghebbenden worden in ieder geval beschouwd de Raad van Toezicht, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, de medewerkers van Eenbes basisonderwijs, de ouders van onze leerlingen en de Inspectie van het Onderwijs. Het jaarverslag is dus zeker ook voor hen bedoeld.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3. Bestuursverslag

3.1 Algemene informatie

3.1.1 Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De Eenbes, stichting voor Katholiek, Protestants-christelijk en Interconfessioneel primair onderwijs (hierna te noemen: Eenbes basisonderwijs) is gevestigd te Geldrop aan Nieuwendijk 49C, postcode 5664 HB. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41093053.

Meer informatie over de stichting is te vinden op de website <http://www.eenbes.nl/>. Op de website treft u ook informatie aan over de onder de stichting ressorterende scholen. Het bestuurscentrum is per e-mail te bereiken onder bestuurssecretariaat@eenbes.nl.

Eenbes basisonderwijs beheert vijftientig scholen voor primair onderwijs en één school voor speciaal basisonderwijs in de gemeenten Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Laarbeek en Nuenen. In dit verslagjaar zijn de Mariabasischool en De Sprankel gefuseerd en verder gegaan onder de naam Dé Sprankel. In onderstaande tabel zijn de Eenbes basisonderwijs scholen, gerangschikt op brinnummer, weergegeven.

Eenbes basisonderwijs scholen per 31 december 2017		
Brin	Naam	Gemeente
03PP	Bernadette	Laarbeek
03SK	De Branding	Geldrop
04JV	St. Jozef	Geldrop
05GU	't Vijfblad	Geldrop
06HL	De Wentelwiek	Nuenen
06LC	De Vlinder	Geldrop
06WD	Dé Sprankel	Laarbeek
07NU	De Heindert	Laarbeek
07PW	't Klokhuis	Geldrop
08KX	Heuvelrijk	Nuenen
08WZ	Brukelum	Laarbeek
08XS	Dommeldal	Geldrop
08ZG	't Otterke	Laarbeek
08ZW	Merlebos	Heeze
09KL	St. Jozef	Nuenen
09XA	De Parel	Heeze
10PE	De Raagten	Laarbeek
10PM	Dirk Hezius	Heeze
10WU	De Dassenburcht	Nuenen
11EF	De Muldershof	Laarbeek
11KM	Insp. Crijns	Nuenen
11XU	Puur Sang (locatie St. Lucia)	Mierlo

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Eenbes basisonderwijs scholen per 31 december 2017		
Brin	Naam	Gemeente
12FO	De Nieuwe Linde	Nuenen
12HB	De Kersentuin	Mierlo
12XD	Puur Sang (locatie Loeswijk)	Mierlo
05GT	Van der Putt (SBO)	Geldrop

3.1.2 Samenstelling van College van Bestuur

Eenbes basisonderwijs wordt geleid door het éénhoofdige College van Bestuur (CvB). Het CvB had in 2017 de navolgende samenstelling:

Naam	Functie	Vanaf	Tot
De heer drs. W.C.F. Klaassen	College van Bestuur	25-8-2014	

De heer drs. W.C.F. Klaassen heeft de volgende nevenfuncties:

- Lid Bestuur -KNHM (Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij) Afdeling Noord-Brabant
- Lid Raad van Toezicht Stichting Vilente
- Lid Raad van Advies Maaslandcollege Oss
- Lid Raad van Advies Augustinianum Eindhoven
- Lid Raad van Advies voor het Schoolleidersregister PO

3.1.3 Samenstelling van Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) controleert onder andere het functioneren van het CvB. De RvT bestaat uit vijf personen. De samenstelling is als volgt:

Naam	Functie	Vanaf	Tot
De heer drs. S. Rouwhorst	Lid – voorzitter per 1-1-2017	1-2-2015	1-2-2024
Mevrouw drs. H.P.A.M. Geven	Lid	1-5-2016	1-5-2025
Mevrouw mr. P.E.M. de Langen Loeffen	Lid	1-1-2017	1-1-2026
De heer drs. J. Rijkers	Lid	1-1-2017	1-1-2026
De heer drs. R. Mathijssen	Lid	1-3-2017	1-3-2026

Functies en nevenfuncties leden Raad van Toezicht

De heer drs. S. Rouwhorst:

Functie:

- Relatiemanager Publieke Sector en Gezondheidszorg Regio Zuid-Oost Nederland bij Rabobank Corporate Clients Nederland

Andere nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Synchron Zorggroep

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Mevrouw drs. H.P.A.M. Geven:

Functie:

- DGA, strategisch marketing-communicatieadvies en implementatie (middel)grote bedrijven bij Groep 5700 BV
- Zelfstandig ondernemer communicatieadviesbureau bij Geven Communicatie BV

Andere nevenfuncties:

- Extern examiner voor Examencommissie Marketing- en Communicatieopleidingen bij Fontys Hogeschool Eindhoven.

Mevrouw mr. P.E.M. de Langen – Loeffen:

Functie:

- Advocade bij Fender Advocaten te Eindhoven

Andere nevenfuncties

- Lid oudercommissie van Het Avontuur Kinderopvang
- Blogger voor Expand Human Capital Management
- Eindredacteur van het Bossche Balie Bulletin

De heer drs. J. Rijkers:

Functie:

- Tot en met 2016 Voorzitter centrale directie Het Hooghuis, Oss

Andere nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Conrisq Groep

De heer drs. R. Mathijssen:

Functie:

- Zelfstandig organisatieadviseur en eigenaar van Ness Organisatieadvies
- Geen andere nevenfuncties.

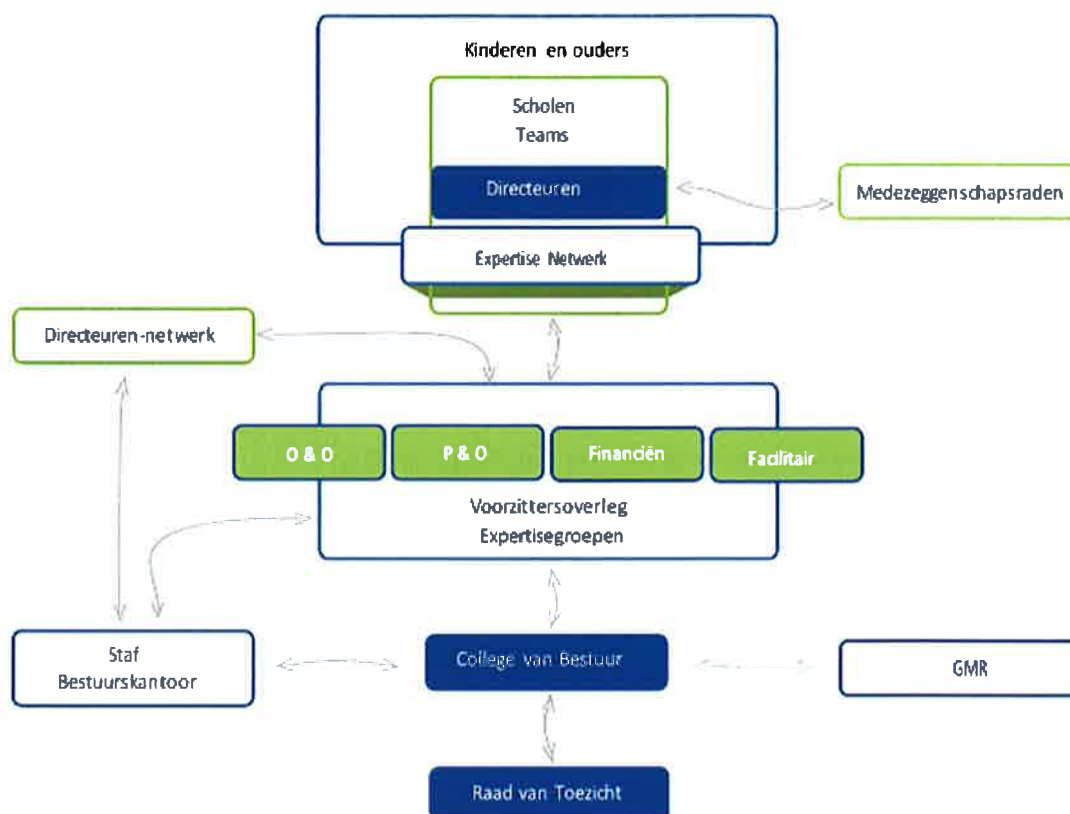
Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.1.4 Juridische structuur, interne organisatiestructuur en personele bezetting

Juridische - en interne organisatiestructuur

De interne organisatiestructuur van Eenbes basisonderwijs is in onderstaand organogram weergegeven.

Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht benoemt het College van Bestuur (CvB), treedt op als werkgever van het CvB, heeft onder andere als taak het goedkeuren van enkele belangrijke documenten, zoals de begroting en het jaarverslag (inclusief de jaarrekening) en opereert als adviseur en sparring-partner voor het CvB. De RvT zal het CvB gevraagd en ongevraagd van advies dienen over zaken die voor Eenbes basisonderwijs van belang zijn. De verhoudingen tussen RvT en CvB zijn vastgelegd in de 'Regeling voor bestuur en toezicht'.

Statutair is vastgelegd dat de toezichthouder geheel onafhankelijk is. Geen van de leden heeft een zakelijke of personele binding met Eenbes basisonderwijs, de samenstelling is complementair en vertegenwoordigt de diverse aandachtsgebieden van Eenbes basisonderwijs. Toezichthouders kunnen maximaal driemaal voor een periode van drie jaar herbenoemd worden. Er is een rooster van aftreden opgesteld, waarin is vastgelegd dat de leden over de jaren heen gefaseerd aftreden. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden een jaarlijkse vergoeding. Vanaf 2011 vindt honorering plaats op basis van de richtlijnen van de VTOI (Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen). Jaarlijks wordt deze beloning tevens getoetst aan de regelgeving ingevolge de WNT (Wet normering Topinkomens).

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

College van Bestuur (CvB)

De dagelijkse leiding van Eenbes basisonderwijs berust bij het CvB. Het CvB is verantwoordelijk voor het functioneren van de stichting, haar bevoegdheden liggen vast in de statuten. Het CvB bestaat uit één persoon en is verantwoordelijk voor de dagelijkse besturing, het strategisch beleid van de stichting en legt daar periodiek verantwoording over af aan de RvT.

Schooldirecteuren

De directeuren van de scholen zijn integraal schoolleider. Zij worden ondersteund door leden van het managementteam van de school. Hun kerntaken liggen op het terrein van onderwijsverzorging en aansturing van de teamleden. Daarnaast zijn de schooldirecteuren verantwoordelijk voor personeel en organisatie, financiën en facilitaire zaken op schoolniveau. Het CvB coördineert en faciliteert de schoolleiding bij de aansturing van de scholen en de implementatie van onderwijsvernieuwingen.

Stafmedewerkers

Specialisten op het gebied van financiën, huisvesting, personeel, kwaliteitszorg, secretariaat en ICT vormen de staf die het CvB en de schoolleiders ondersteunt. Vanuit de staf wordt de vakinhoudelijke expertise ingebracht. De stafhoofden vergaderen elke twee weken met de bestuurder. De werkzaamheden van het CvB en de staf worden verricht vanuit het kantoor aan de Nieuwendijk in Geldrop.

Expertisegroepen

Eind 2014/begin 2015 is een nieuwe overlegstructuur gerealiseerd. Alle directeuren zijn op eigen aangeven ondergebracht in expertisegroepen, te weten: Onderwijs en ontwikkeling, Personeel en Organisatie, Facilitaire zaken en Financiën. De expertisegroepen bereiden besluitvorming voor namens alle directeuren op thema's, die de stichting aangaan. De voorzitters van deze expertisegroepen vergaderen elke vier weken met de bestuurder. Formele besluitvorming blijft voorbehouden aan de bestuurder. Ca. 5 keer of vaker indien nodig komen directeuren en staf bijeen voor het uitwisselen van kennis en ontwikkelingen in het Directeuren-netwerk. De agenda wordt bepaald door de voorzitters van de expertisegroepen.

Medezeggenschapsraad (MR)

De MR is het overlegorgaan tussen de schoolleiding, de ouders (of verzorgers) van de leerlingen en de medewerkers van de school. De wet verplicht elke school een MR op te richten en in stand te houden. De MR van elke basisschool bestaat uit twee geledingen: vertegenwoordigers van de ouders en vertegenwoordigers van het (onderwijzend en niet-onderwijzend) personeel. In het medezeggenschapsstatuut wordt onder andere beschreven over welke bevoegdheden de MR beschikt. Deze bevoegdheden zijn verder uitgewerkt in het reglement van de MR. Naast een algemeen initiatiefrecht heeft de MR ook advies- en instemmingsrecht bij specifieke onderwerpen.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Eenbes basisonderwijs kent naast de MR een GMR. In deze GMR zitten personeelsleden en ouders van de aangesloten scholen. De GMR behandelt alleen zaken die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle aangesloten scholen. Als een stichting meerdere basisscholen in stand houdt, is de instelling van een GMR verplicht. De bevoegdheden van de GMR zijn eveneens beschreven in het medezeggenschapsstatuut en verder uitgewerkt in het reglement van de GMR. Er is ook hier sprake van zowel een algemeen initiatiefrecht, als advies- en instemmingsrecht bij specifieke onderwerpen.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Het medezeggenschapsstatuut regelt verder nog een drietal zaken. In de eerste plaats is in het statuut vastgelegd hoe en wanneer door het schoolbestuur aan de medezeggenschapsorganen de informatie moet worden verstrekt die nodig is voor het uitoefenen van medezeggenschap. Daarnaast is in het statuut geregeld op welke wijze de medezeggenschapsorganen elkaar en hun achterbannen informatie verstrekken over hun activiteiten. Tot slot is in het statuut geregeld welke afspraken zijn gemaakt tussen bevoegd gezag en (G)MR over de toekenning van faciliteiten aan de leden van de GMR en de MR-en. Verder wordt verwezen naar de website van Eenbes basisonderwijs waarin de diverse regelingen en het statuut zijn opgenomen.

3.1.5 Samenwerkingsverbanden

Eenbes basisonderwijs is lid van het samenwerkingsverband passend onderwijs PO Helmond-Peelland 3008 waar de activiteiten in het kader van Passend Onderwijs zijn ondergebracht.

3.1.6 Governance code

Eenbes basisonderwijs hanteert als grondslag: Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur PO/VO. Dit impliceert dat de RvT het jaarverslag goedkeurt en jaarlijks verantwoording aflegt in het jaarverslag over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden. Hiervoor wordt verder verwezen naar paragraaf 3.9.

3.2 Doelstelling van de organisatie (missie, visie en beleid)

3.2.1 Koersplan 2015-2019

Vanaf november 2014 hebben medewerkers uit de hele organisatie gewerkt aan het Koersplan voor de Eenbes voor de periode 2015-2019: een reisgids die aangeeft welke richting we ingaan met ons onderwijs, onze medewerkers en de bedrijfsvoering.

Missie: kansrijk invoegen

Onze missie vanuit het Koersplan is uitstekend onderwijs te verzorgen aan leerlingen van 4 tot en met 12 jaar, waardoor zij moeiteloos en **kansrijk** kunnen **invoegen** op één van onze scholen, en later in de maatschappij van de toekomst.

Wat is dat uitstekende onderwijs? Eenbes basisonderwijs stelt zich als doel om aan alle kinderen optimale onderwijskwaliteit te bieden met veel aandacht voor ieders talentontwikkeling van kinderen én van leerkrachten en schoolleiders. De start is op een plek binnen één van onze scholen. De scholen hebben een optimale ondersteuningsstructuur en signaleren preventief extra ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Zij werken met elkaar samen om kinderen een passende plek te kunnen bieden. Binnen deze samenwerking is betrokkenheid het kernbegrip. Betrokkenheid om in gezamenlijkheid, gebruikmakend van elkaars expertise, aan elk kind, zo thuisnabij mogelijk, een passende plaats te bieden. Eenbes basisonderwijs werkt doel- en resultaatgericht en staat voor een gegarandeerde kwaliteit van ondersteuning voor elke leerling. Ouders worden hierbij gezien als educatieve partner. Alle Eenbesscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief, resultaatgericht en eigentijds onderwijs en maken gefundeerde keuzes voor onderwijsvernieuwing. Ons Expertise Netwerk stimuleert nieuwe projecten en zorgt ervoor dat scholen hun kennis met elkaar delen. Zo blijven we leren, net als onze kinderen.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Visie

Onze visie is vastgelegd in ons Koersplan 2015-2019 en is bindend voor ons allemaal: als Eenbes basisonderwijs maken we keuzes over de richting. Omdat een organisatie zonder begrenzing stuurloos is, presenteren we 5 bindende kaders die de speelruimte aangeven van scholen, directies en teams. Deze zijn gedefinieerd door het College van Bestuur:

1. Eenbes basisonderwijs garandeert een respectvolle, veilige werk- en leeromgeving.
2. Iedere school is in 2020 onderdeel van een kindcentrum.
3. Iedere school heeft ten minste het basisarrangement.
4. Al onze medewerkers hebben eigentijdse vaardigheden en zijn breed inzetbaar. Zij nemen deel aan relevante in- en externe netwerken.
5. Iedere school heeft een sluitende begroting.

Tevens doet Eenbes basisonderwijs 5 beloften die gelden voor alle scholen en formuleert iedere school 5 school-eigen beloften. Zo geven we invulling aan onze verbondenheid én autonomie. De 5 beloften voor alle Eenbesscholen zijn:

1. Jij kunt bij ons leren op de manier die bij jou past.
2. We helpen jou te ontdekken waar je goed in bent.
3. Wij zijn trots op jou.
4. Jij leert bij ons wat je nodig hebt, voor nu én voor jouw toekomst.
5. Bij ons op school kun je veilig spelen, leren en werken.

Het personeel is de krachtbron

Eenbes basisonderwijs bevordert pluriformiteit van de scholen. Als werkgever faciliteren we medewerkers en stimuleren we hun continue ontwikkeling. Door de professionaliteit te versterken, leren medewerkers van elkaar en leren de scholen van elkaar. Eenbes basisonderwijs heeft daartoe een Expertise Netwerk ingericht. Professionalisering, deskundigheidsbevordering en duurzame inzetbaarheid zijn daarmee speerpunten van beleid, die ook in de nieuwe CAO Primair Onderwijs worden onderstreept.

Wij zijn transparant, betrokken en gaan in dialoog met de omgeving

Eenbes basisonderwijs scholen doen wat ze zeggen en zeggen wat ze doen. De scholen zijn transparant en duidelijk over hun ambities en resultaten. Eenbes basisonderwijs ziet ouders als partner in de vorming van de leerlingen. We hechten veel waarde aan de betrokkenheid van ouders en een goede communicatie. De structuur van onze organisatie is overzichtelijk en kent korte lijnen. We gaan in dialoog met onze omgeving en samenwerkingspartners, zodat we samen de beste situatie creëren voor opgroeiende kinderen.

Toelatingsbeleid

In beginsel worden alle leerlingen die op een Eenbesschool worden aangemeld toegelaten op voorwaarde dat de ouders of wettelijk vertegenwoordigers onze doelstellingen, regels en afspraken respecteren. Voor de Van der Puttschool gelden daarnaast nog andere toelatingscriteria vanwege de status van 'speciaal basisonderwijs' van deze school. Nadere informatie is te vinden op de website van de Van der Puttschool (www.bvdputt.nl).

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Tussenstand Koersplan

Medio 2017 is informatie verzameld om te komen tot een evaluatie van de voortgang van het Koersplan, waarbij tevens is gekeken naar onze sterktes/zwaktes en kansen/bedreigingen.

De conclusies verwoord als de reis die we in 2015 zijn gestart met “ons Loesje”, om haar kansrijk te laten invoegen in de maatschappij:

- Het reisgenootschap van Eenbes basisonderwijs kan oprecht trots zijn op de inhoud van de rugzak die gaandeweg de reis gevuld is.
- Wel mogen we met grotere regelmaat aanleggen om beter te reflecteren en luisteren naar alle reisgenoten.
- Bij positieve constatering mogen we onszelf en anderen vaker complimenteren en deze successen vieren.
- Verbinding maken met andere reisgenoten heeft ons deskundigere bemanningsleden gemaakt. De wind mag ons dan ook in de toekomst op andere aanlegplaatsen brengen om de kansen we op onze reis tegenkomen, nog meer te benutten.
- We hoeven niet met alle winden mee te varen, we maken autonome keuzes die het best passen bij onze talenten en mogelijkheden. Veilige reisomstandigheden blijven hierbij het uitgangspunt.

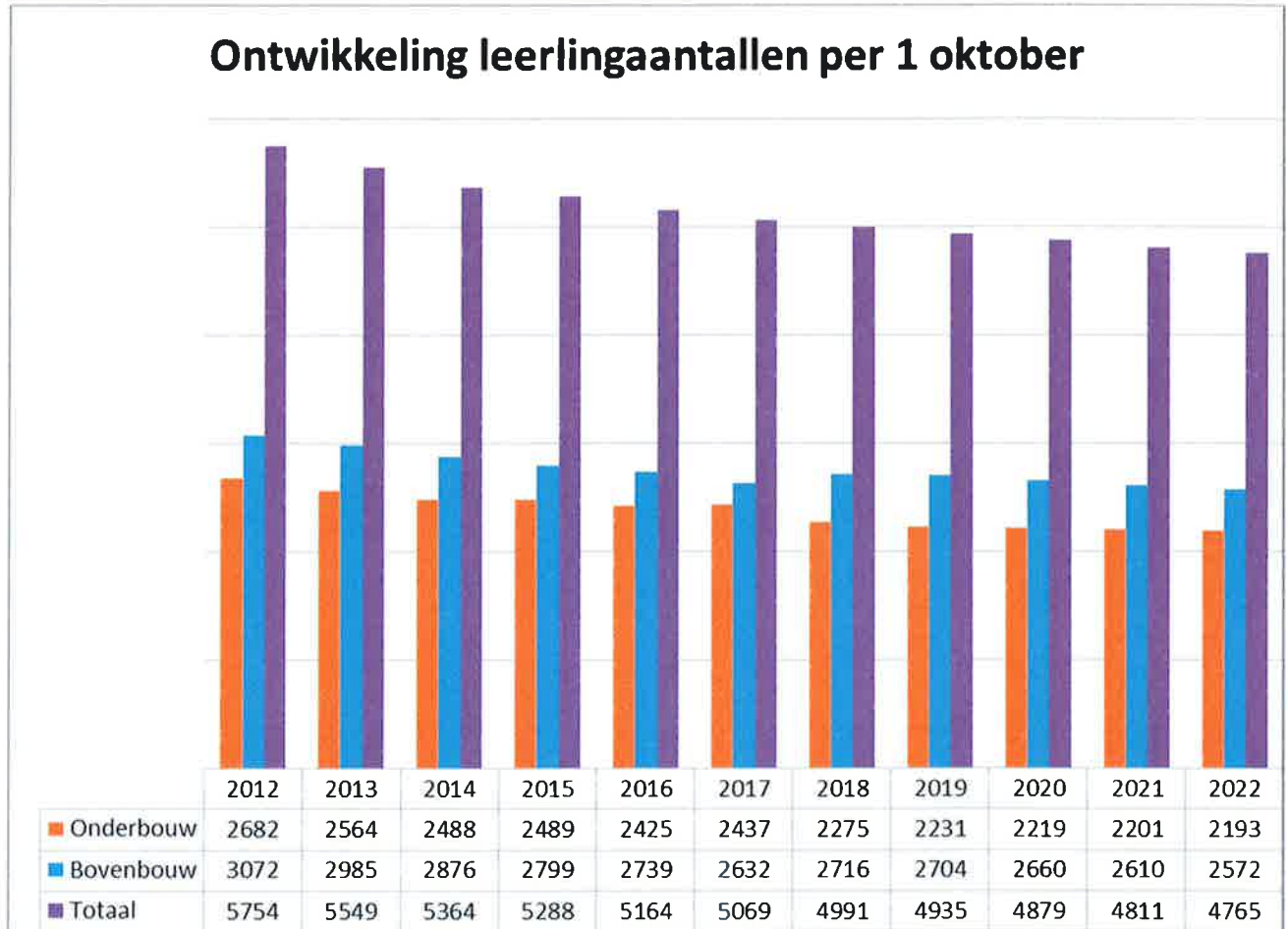
Voor overige informatie verwijzen wij naar de website van Eenbes basisonderwijs, waarin de doelstelling en het Koersplan verder zijn uitgewerkt.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.3 Ontwikkelingen leerlingaantallen

De leerlingaantallen vormen de belangrijkste basis voor de financiering van onze activiteiten en daarmee ook onze begroting. De meest recente inschatting van de ontwikkeling van de leerlingaantallen is gebeurd door de schoolleiding voor de begroting 2018. Onderstaande grafiek geeft het verloop van de leerlingaantallen voor onze scholen.

De procentuele ontwikkeling is als volgt:

	feitelijk						prognose				
Teldatum 1-10	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal leerlingen	5754	5549	5364	5288	5164	5069	4991	4935	4879	4811	4765
Mutatie		-3,6%	-3,3%	-1,4%	-2,3%	-1,8%	-1,5%	-1,1%	-1,1%	-1,4%	-1,0%

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Aan vorenstaande informatie verbinden wij de navolgende conclusies:

- De daling van het aantal leerlingen zet door, maar minder ingrijpend dan voorheen aangenomen. Op dit moment wordt gewerkt aan het bestuursformatieplan en ontvangen wij van de schoolleiding hun verwachtingen met betrekking tot de leerlingaantallen voor 1 oktober 2018. Deze laten vooralsnog een nog iets minder daling zien dan nu becijferd.
- Voor 2018 is nog een effect van het feit dat het feitelijke leerlingaantal per 1 oktober 2017 (5069) lager is dan destijds bij het opstellen van de formatie was ingeschat (5165). Het verschil van 96 leerlingen betekent dat de formatie 2017/2018 te groot is ingericht (ca. 4 fte) wat in 2018 nog voor 7/12 effect sorteert. Hierop worden waar mogelijk en haalbaar acties uitgezet om het ontbreken van de bekostiging te compenseren.
- Dit benadrukt nogmaals het belang van het bewaken van de ontwikkeling van de leerlingaantallen, waarbij met name ook aandacht voor het voorspellend vermogen en een snelle communicatie tussen schoolleiding en P&O/Financiën.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.4 Onderwijs en ontwikkeling

3.4.1 Onderwijs en ontwikkeling

In 2017 is een aantal ontwikkelingen opgepakt:

- Het Expertise Netwerk, gestart op 19-11-2015, heeft nu een zelfstandige, centrale locatie binnen Eenbes, er zijn meerdere lerende netwerken opgestart.
- Koersen op kwaliteit: de implementatie van de audits is afgerond, 8 audits zijn uitgevoerd en hebben tot een plan van aanpak op schoolniveau geleid.
- De Kersentuin in Mierlo heeft in 2017 het onderwijsconcept van Steve Jobs geïntroduceerd en geïmplementeerd.
- Kwaliteitszorg: de 2 jaarlijkse monitorrapportage directeur-CVB is opgepakt, de implementatie hiervan start in het schooljaar 2018-2019.
- Op weg naar een kansrijke toekomst: het IKC-VVE-plan van Eenbes basisonderwijs en haar partners in de kinderopvang voor Geldrop-Mierlo is door de gemeente geselecteerd om in samenwerking met de aangesloten kinderopvangorganisaties VVE te subsidiëren: daarmee wordt aan onze scholen ruimte geboden om hun IKC-ontwikkeling vorm te geven.
- Het Eenbes ICT-beleidsplan, vastgesteld in juni 2016, is in juni 2017 opgevolgd door de Notitie ICT-ontwikkelingen bij Eenbes waarin 4 knelpunten opgepakt worden:
 - De ontwikkeling van de technische ICT-ambassadeur naar de meerschoolse, onderwijskundige i-coach,
 - De overgang naar een nieuwe netwerkbeheerder voor Eenbes: in de cloud met een goede technische ondersteuning,
 - Leerkrachtvaardigheden m.b.t. de inzet van ICT in hun onderwijs versterken,
 - Knowhow over ICT van buiten naar binnen halen.
- Het Eenbes Privacy beleidsplan is gereed.
- Het Eenbes Veiligheidsplan is gereed.
- Het Passend Onderwijsplan is gereed en met de implementatie in de kernen is gestart.
- Het lees-ondersteuningsprogramma Bouw! is geïmplementeerd.
- Het kwaliteitsonderzoek 2017 is i.s.m. de GMR en de leverancier B&T afgenomen op onze scholen onder medewerkers, ouders en leerlingen uit groep 6-7-8. De resultaten zijn gedeeld en de managementviews (analyses) zijn gemaakt.

Op de planning staat:

- Het projectplan Eenbes Ontregeld teneinde een regelarme organisatie te zijn met het oog op de vermindering van de werkdruk van onze medewerkers met behoud van de kwaliteit van ons onderwijs is begin 2018 opgestart.
- Het Eenbes Privacy beleidsplan: aanvullen vanwege de nieuwe eisen in de AVG.
- Het Eenbes Kwaliteitszorg beleidsplan: opstellen, afgestemd op het nieuwe toezichtskader 2017 van de inspectie.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.4.2 Kwaliteit

Inspectiebezoeken en de eindopbrengsten

Alle scholen van Eenbes basisonderwijs hebben tenminste een basisarrangement.

In het onderstaande overzicht zijn de scores van de eindtoetsen van 2009 t/m 2016 opgenomen per school en vergeleken met het landelijk gemiddelde. Sinds 2012 stijgt het Eenbes-gemiddelde gestaag van 534,4 naar 536,8 (ruim boven het landelijk gemiddelde van 534,5).

Eenbes eindtoetsen 2009-2017												
Brincode	Naam		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	deeln lln
			ongecorr	ongecorr	ongecorr	ongecorr	ongecorr	ongecorr	ongecorr	ongecorr	ongecorr	
03SK	Anker	Branding	535,1	532,7	536,6	530,8	533,1	534,2	R8 - 201	R8 201,1	R8 208,4	22/25
08XS	Dommeldal		535,1	535,1	534,6	531,9	534,0	533,1	540,2	535,7	540,4	46
04JV	Jozef Geldrop		536,6	537,6	536,7	536,3	538,3	538,2	536,6	537,8	536,5	60
07PW	Klokhuis		534,4	531,9	534,4	532,3	534,1	536,9	538,5	536,4	536,5	25
05GU	Vijfblad		534,4	536,1	536,0	536,1	532,3	538,7	531,5	538,4	533,3	26
06LC	Windroos	Vlinder	532,7	537,3	535,5	526,7	531,5	527,2	533,3	529,6	535,9	19
05OE	Bron		539,2	534,9	534,5	531,0						
09XA	Bergerhof	Parel	537,2	536,9	534,3	536,9	539,2	536,2	536,6	534,9	540,6	11
10PM	Dirk Hezius		534,2	534,7	534,8	534,9	537,7	537,5	538,6	534,3	538,8	24/25
08ZW	Merlebos		530,9	533,4	534,3	537,1	533,5	534,7	535,5	539,2	538,7	26/27
12PS	Den Boogerd		537,2	536,0	536,1	538,0	537,8					
12HB	Johannes	Kersentuin	535,0	535,9	537,6	537,7	534,6	539	537,1	529,2	540,3	23
12XD	Loeswijk		534,2	535,2	536,0	535,6	533,9	537,1	534,8	537,5	534,1	19
11XU	Lucia		536,6	532,9	534,5	533,6	535,6	536,5	533,1	537,1	536,2	22/25
08KX	Heuvelrijk		536,2	537,9	536,6	532,7	539,5	539,5	539	R8 209,6	R8 211,2	18
06HL	Wentelwiek		534,3	537,5	536,7	538,2	535,3	538,6	536,7	537,9	535,5	28
10WU	Dassenburcht		537,6	535,8	537,4	537,4	538,6	538,1	IEP - 86	IEP 71,4	IEP 84,0	35
11KM	Insp. Crijnsschool		538,7	534,3	537,0	539,3	532,2	539,1	541,9	537,9	532,6	29
12FO	Nieuwe Linde		541,8	538,0	538,2	540,4	537,5	538,9	540,9	539,8	535,8	24
09KL	Jozef Nuenen		538,7	535,0	534,3	524,5	527,3	528,2	531,4	535,5	R8 204,7	3
03PP	Bernadetteschool		534,7	535,7	532,1	533,6	541,4	539,4	540	537,1	539,2	27
08WZ	Brukelum		533,7	536,6	533,0	534,3	533,3	534,6	536	536,1	535,5	17/18
06WD	Fontein	Sprankel	533,5	532,6	534,5	534,1	530,8	537,9	536,9	536,5	537,8	26
07NU	Heindert		536,3	536,3	528,9	535,9	538,7	538,8	539,9	541,7	536,6	26
08QV	Mariaschool		536,0	533,1	536,6	528,5	529,9	535,3	532,7	542,4	537,3	20
11EF	Muldershof		534,9	533,8	533,8	534,1	534,1	534,9	R8 - 207	R8 207,2	R8 205,5	46
08ZG	Otterke		532,1	533,8	534,1	536,8	533,7	535,3	535,6	IEP 79,2	IEP 80,7	31
10PE	De Raagten		535,3	534,2	533,7	535,3	534,8	535,3	532,4	537,1	538,2	33
	Gemiddelden		535,6	535,2	535,1	534,4	534,9	536,2	536,5	536,8	537	
	Landelijk gem.		535,2	535,2	535,2	535,1	534,7	534,4	534,8	534,5	535,1	

De groen gemarkeerde scores bevinden zich boven de bovengrenswaarde. De rood gemarkeerde scores bevinden zich beneden de ondergrenswaarde.

Eenbes monitort de twee scholen die onder de ondergrenswaarde gescoord hebben. De betreffende scholen hebben n.a.v. de score hun onderwijs geëvalueerd en passende acties ondernomen.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Het Eenbes kwaliteitsonderzoek 2017 in samenwerking met de GMR

Het onderzoek is onder alle medewerkers, alle ouders en de leerlingen uit groep 6-7-8 afgenomen. De respons is wederom hoog geweest, daardoor biedt het onderzoek een betrouwbare uitslag:

	2011	2013	2015	2017	
Respons in %:	94	94	99	98	management
	72	84	97	89	medewerkers
	40	52	62	62	ouders
	89	82	96	94	leerlingen

Onze medewerkers, onze ouders en onze kinderen uit groep 6-7-8 hebben ons de volgende rapportcijfers gegeven:

	2011	2013	2015	2017	landelijk	
Op een 10-pnt-schaal:	7,8	7,8	8,1	7,9	7,7	management
	7,6	7,9	7,9	7,8	7,7	medewerkers
	7,2	7,6	7,7	7,7	7,6	ouders
	7,6	8,1	8,2	8,3	8,1	leerlingen

Wat vinden onze medewerkers (op een 4 pnt.-schaal):

- Onze medewerkers ervaren een gezond en plezierig werkklimaat (3,5)
- Onze medewerkers ervaren dat zij gesteund worden door hun directeur (3,6)
- Onze directeuren en medewerkers hebben plezier in hun werk (3,8 en 3,7)
- Onze leerkrachten nemen vanuit hun passie ruimte voor eigen inbreng in hun onderwijs (3,6)

Wat vinden onze ouders en kinderen: wat gaat goed?

- De inzet van ICT tijdens de lessen scoort hoger dan in 2015 (3,3)
- Vrijwel alle scores mbt onderwijs en leren zijn hoger dan het landelijke gemiddelde (3,3 tot 3,7)
- Onze scholen luisteren naar onze leerlingen (3,4)
- Afstemming in de klas op de leerling met een ondersteuningsbehoefte (3,4)

Wat vinden onze ouders en kinderen: wat kan beter?

- Meer aandacht voor actuele, maatschappelijke thema's tijdens de lessen (3,1)

Wat moet beter?

- De werkbelasting voor de leerkrachten verlagen d.m.v. een lagere administratieve last (2,9)

Onze scholen leggen in hun Schoolplannen voor 2018-2019 hun acties n.a.v. dit kwaliteitsonderzoek vast. Onze bestuurder bespreekt met de directeuren hun plannen en maakt hier afspraken over. Door middel van het projectplan Eenbes Ontregeld pakken we de administratieve last voor leerkrachten aan.

Audits en Eenbes auditkader

Door middel van de audits brengt Eenbes basisonderwijs vanaf de werkvloer de kwaliteit in beeld. De audits worden op basis van het Eenbes auditkader uitgevoerd. Eenbes beschikt daartoe over twee oudercommissies, samengesteld uit 4 opgeleide directeuren, 2 projectmedewerkers kwaliteitszorg en

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

twee externe specialisten vanuit de PO-raad. De audit-cyclus is vierjaarlijks en beoogt het eigenaarschap m.b.t. kwaliteit binnen Eenbes verder te vergroten. De pilot-audits zijn uitgevoerd en geëvalueerd. De reguliere audits zijn gestart. Op basis van een audit maakt de school een actieplan dat aan Eenbes wordt gecommuniceerd.

3.4.3 Klachten

Eenbes basisonderwijs beschikt over een klachtenprocedure, die extern wordt verzorgd door Vertrouwswerk.nl. In het jaar 2017 zijn 18 casussen voorgelegd, waarvan 17 zijn afgehandeld (2015: 24 resp. 22). De klachten betroffen 12 verschillende scholen (2015: 13) waarbij contact werd gezocht met de externe vertrouwenspersonen door de ouders (8x), de interne vertrouwenspersoon (3x), leerkracht (1x), interne begeleider (4x) en het college van bestuur (1x). Soms was sprake van een gezamenlijk initiatief. In de verslagperiode hebben zich 6 personeelsleden gemeld die anoniem wensen te blijven. Hun klacht betroffen de communicatie met leidinggevenden en/of bestuur.

Inhoudelijk kwamen de navolgende thema's naar voren (top 5):

1. seksueel getint gedrag tussen leerlingen (4x)
2. onvrede ouders over didactische en pedagogische aanpak van school (3x)
3. pestgedrag (meidenvenijn) en discriminatie ((3x)
4. communicatie tussen school en ouders over (organisatorische) maatregelen (2x)
5. zorg om de thuissituatie (2x)

De contacten met Vertrouwswerk worden als laagdrempelig ervaren. Er is tijdig contact waardoor escalatie wordt voorkomen. Met interne vertrouwenspersonen zijn er minder contactmomenten geweest maar dit wordt toegeschreven aan een toenemende professionaliteit. De externe vertrouwenspersonen worden in toenemende mate ook benaderd door interne begeleiders, directies en ouders (soms na doorverwijzing).

Vertrouwswerk.nl geeft aan dat in een globale vergelijking met andere schoolbesturen kan worden geconcludeerd dat het aantal keren dat contact is opgenomen met de externe vertrouwenspersonen, door ouders en scholen van Stichting Eenbes in de periode januari 2017 tot en met december 2017, redelijk stabiel is gebleven en iets meer bedraagt dan gemiddeld.

In 2017 zijn 2 netwerk-/informatiebijeenkomsten georganiseerd voor de interne vertrouwenscontactpersonen en directies waarin aandacht voor actuele ontwikkelingen, nieuwe materialen en casuïstiek.

In haar conclusie en advies geeft Vertrouwswerk.nl aan dat het 'reguliere' werk naar wens is verlopen met korte lijnen, open communicatie en bevredigende resultaten. Het overleg met de interne vertrouwenspersonen is structureel en wordt goed bezocht. De uitdaging ligt in het zorgvuldig en integer omgaan met verzoeken om ondersteuning van personeelsleden die anoniem wensen te blijven. Enerzijds wordt zo'n verzoek gerespecteerd, anderzijds zijn er dan weinig mogelijkheden om iets aan de situatie te veranderen. Vertrouwswerk.nl richt zich in 2018 dan ook opnieuw op de bedrijfscultuur en ziet de inspanningen van Eenbes Basisonderwijs hierin met belangstelling tegemoet.

Op basis van het jaaroverzicht wordt door het bestuur ook de noodzaak gevoeld om op directieniveau aandacht te besteden aan omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen. De interne vertrouwenspersonen zijn daar al bij diverse scholingen en netwerkbijeenkomsten mee aan de slag geweest en weten vanuit hun positie dat meestal goed aan te pakken.

Wat betreft de coördinatie van de sociale veiligheid is ons niet helemaal duidelijk of alle betrokkenen op de scholen over voldoende kennis en vaardigheden beschikken betreffende de nieuwe wetgeving op dit specifieke gebied. Het niet doorgaan van de scholing vanwege onvoldoende belangstelling heeft het zicht daarop ontnomen.

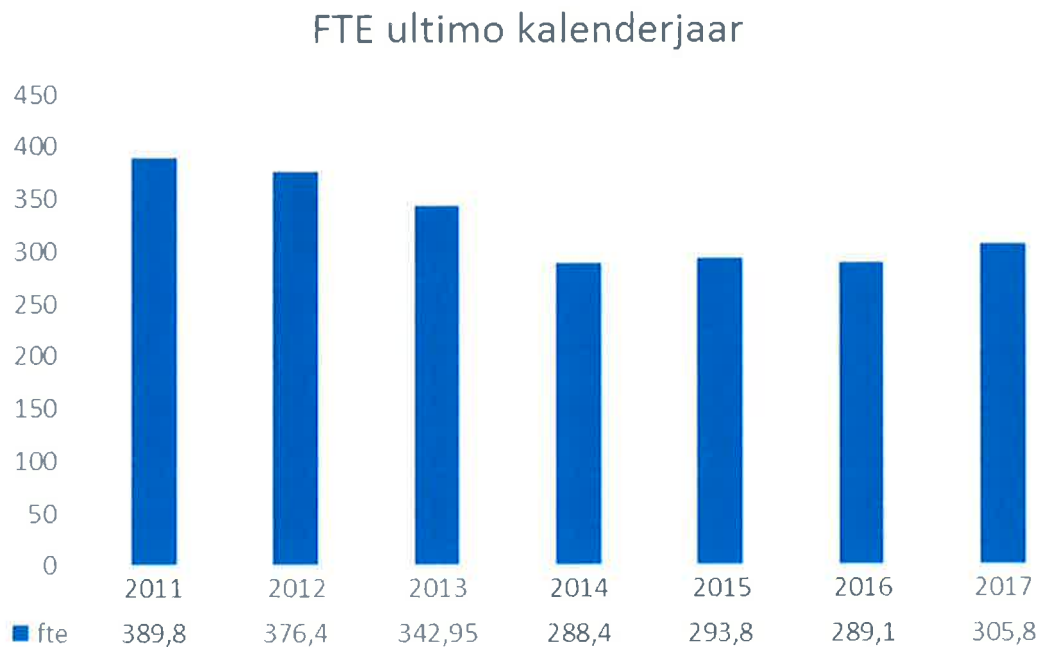
Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.5 Personeel en Organisatie

3.5.1 Personele bezetting

Per 31 december 2017 waren er 451 medewerkers in vaste dienst bij Eenbes basisonderwijs met een totale werktijdfactor van 305,8 (31-12-2016: 403 resp. 289,1). De gemiddelde parttimefactor kan worden berekend op circa 0,68 (31-12-2016: 0,62). De ontwikkeling van de personele bezetting in FTE ultimo kalenderjaar in de afgelopen jaren kan als volgt worden weergegeven:

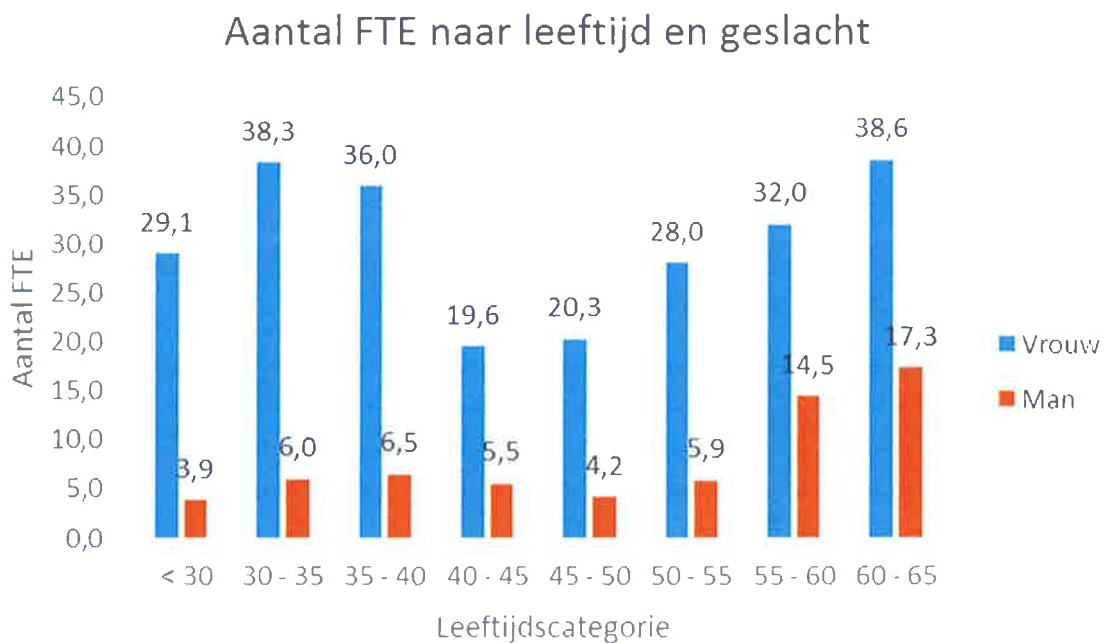
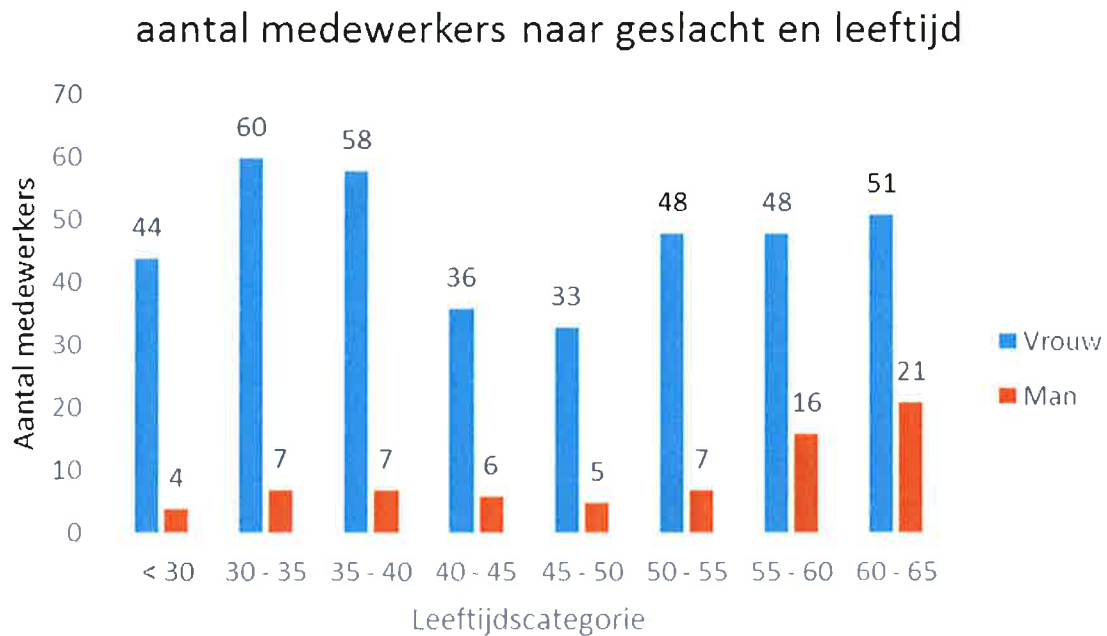
Het personeelsbestand per 31-12-2017 gespecificeerd naar geslacht en leeftijdsopbouw, zowel in aantallen als in fte's, is in de volgende tabel weergegeven.

leeftijdscategorie	Aantal medewerkers			Aantal FTE		
	Vrouw	Man	Totaal	Vrouw	Man	Totaal
< 30	44	4	48	29,1	3,9	33,0
30 - 35	60	7	67	38,3	6,0	44,3
35 - 40	58	7	65	36,0	6,5	42,5
40 - 45	36	6	42	19,6	5,5	25,1
45 - 50	33	5	38	20,3	4,2	24,5
50 - 55	48	7	55	28,0	5,9	33,9
55 - 60	48	16	64	32,0	14,5	46,5
60 - 65	51	21	72	38,6	17,3	56,0
Totaal	378	73	451	242,0	63,8	305,8
Procentueel	84%	16%	100%	79%	21%	100%

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Grafisch kan dit als volgt worden weergegeven:

Uit vorenstaande tabel en grafieken kan worden geconcludeerd dat de leeftijdsgroep van 40-50 jaar nog steeds relatief ondervertegenwoordigd is. Daarnaast zien we dat we aan de vooravond staan van een grote uitstroom. Heel blij zijn we met de hogere instroom aan de voorkant. Het aantal jongeren aan de voorkant neemt toe. Daarmede is de instroom van jongeren wordt meer zichtbaar geworden. Feit blijft

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

dat bij een uitstroom van de senioren het verdwijnen van ervaring zal betekenen. Aan deze ontwikkeling zal op teamniveau aandacht moeten worden besteed en tijdig ingezet moeten worden op overdracht van kennis en ervaring en mogelijk een aangepast aannamebeleid.

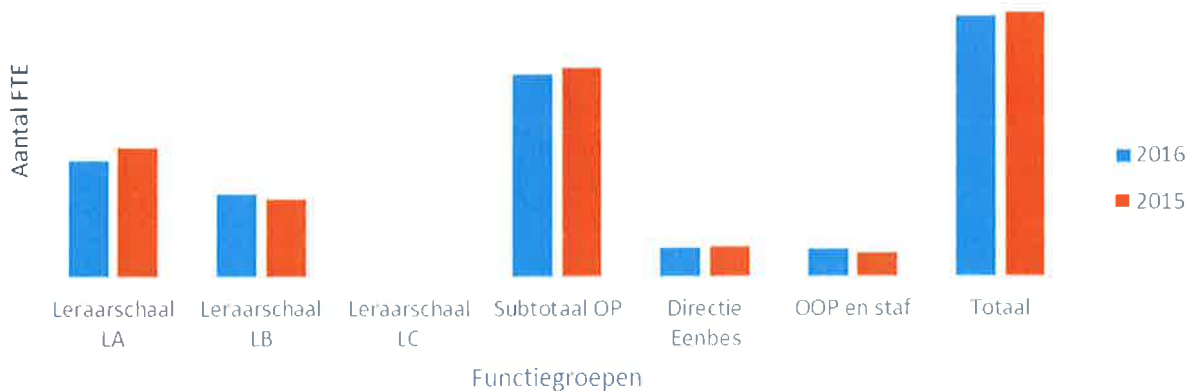
Van het aantal vrouwen per 31-12-2017 was 84,7% parttime werkzaam, van het aantal mannen per eind 2017 was 32,9% parttime werkzaam (31-12-2016: 82,9% resp. 29,0%)

In de tabel hierna is de personeelsopbouw per functiegroep weergegeven. De functies zijn onderscheiden in vijf functiegroepen:

	2017	2016	2017	2016
Leraarschaal LA	145,1	130,1	48%	45%
Leraarschaal LB	91,8	92,8	30%	32%
Leraarschaal LC	1,6	1,6	1%	1%
Subtotaal	238,4	224,5	78%	78%
Directie Eenbes	32,0	33,1	10%	11%
OOP en staf	34,9	31,6	11%	11%
	305,3	289,2	100%	100%

Grafisch ziet dit er als volgt uit:

Verdeling FTE naar functiegroep

Onder de OOP is ook de staf meegenomen. De verhoudingen binnen de functiegroepen is nagenoeg gelijk aan voorgaand jaar. Aandeel directie loopt terug door natuurlijk verloop en tijdelijke aanstellingen. In absolute zin is sprake van een stijging van de OOP en staf welke met name betrekking heeft op conciërges.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Invulling functiemix:

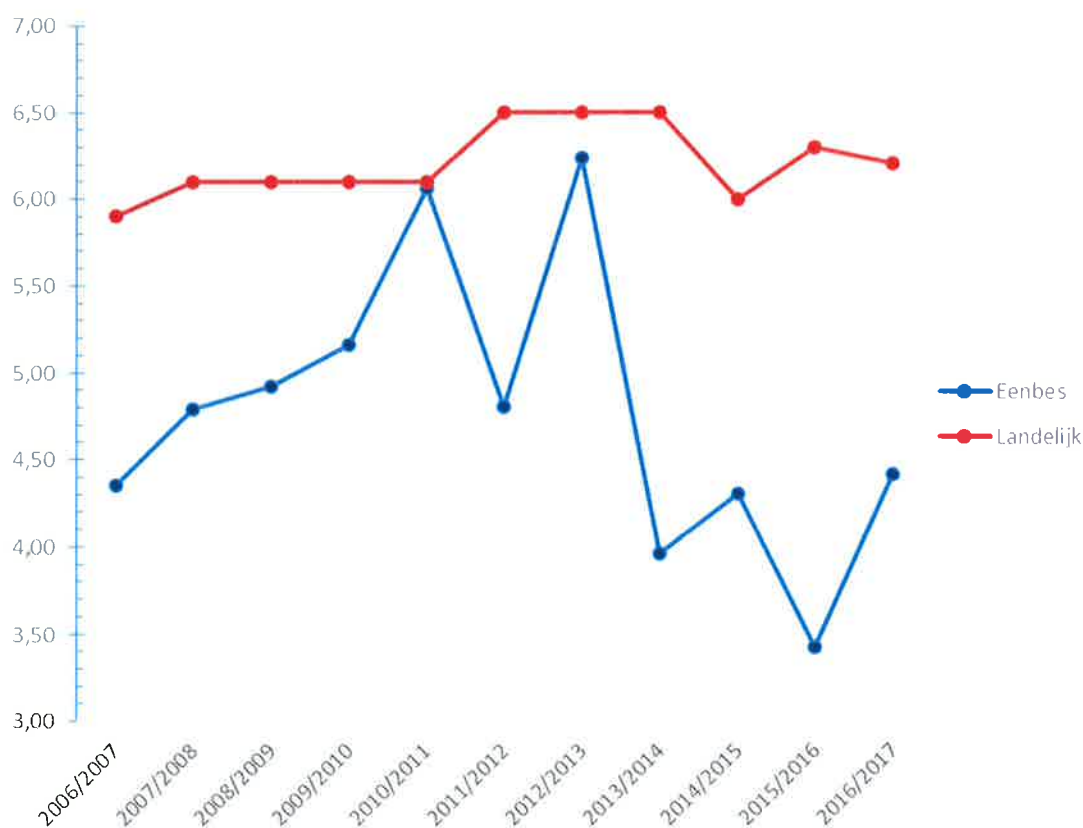
In onderstaande tabel is de invulling van de functiemix aangegeven. Ten opzichte van voorgaand jaar zijn de verhoudingen verslechterd met name door de instroom van nieuwe medewerkers. Hernieuwde inspanningen zullen nodig zijn om het doelstellingspercentage van 40% LB weer te behalen.

Invulling functiemix	2017	2016	2015	2014
Leraarschaal LA	61%	58%	62%	62%
Leraarschaal LB	38%	41%	37%	37%
Leraarschaal LC	1%	1%	1%	1%
	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2016/2017 bedroeg 4,41% tegenover een percentage van 3,42% in 2015/2016. We blijven daarmee nog ruim onder het landelijk gemiddelde van het basisonderwijs (6,2%). Uit de tweede grafiek blijkt een daling van het aantal meldingen per medewerker waarmee het beeld wordt bevestigd dat we minder meldingen hebben maar wel langduriger waarbij de oorzaak niet altijd werkgerelateerd is en daarmee minder binnen onze invloedssfeer. We blijven aandacht geven aan een intensieve actieve verzuimbegeleiding. In onderstaande grafieken zijn het ziekteverzuim en de ziekmeldingsfrequentie over de afgelopen schooljaren weergegeven.

Ziekteverzuimpercentage

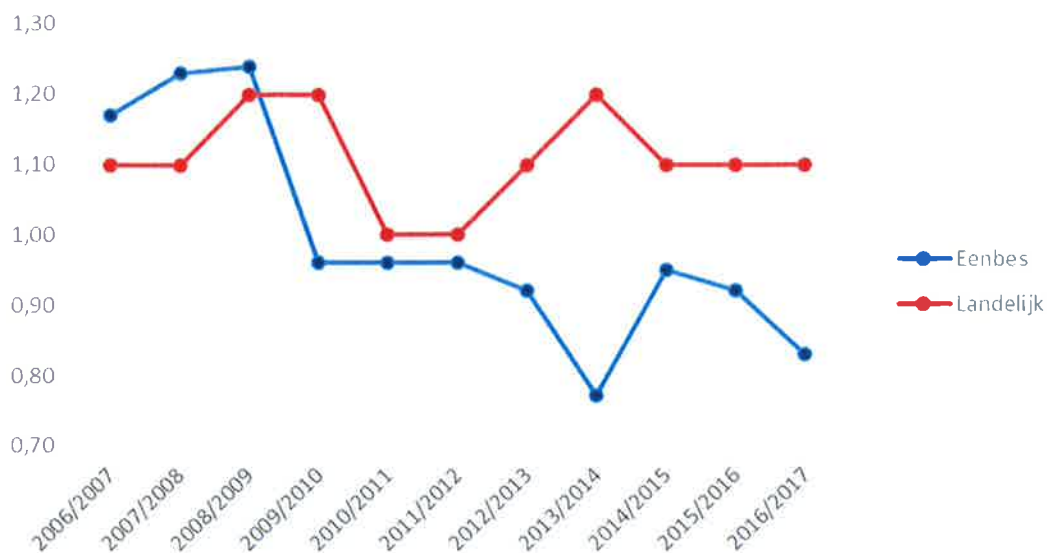

Ziekteverzuimpercentage: welk deel van de werktijd is verloren gegaan wegens ziekteverzuim van medewerkers.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Ziekmeldingsfrequentie

Meldingsfrequentie: het gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker.

Overige ontwikkelingen op het gebied van P&O in 2017

Professionalisering

Bij de start van het schooljaar 2017-2018 is, in nauwe samenwerking met de expertisegroepen P&O en O&O, het Expertise Netwerk en P&O een start gemaakt met het komen tot een nieuwe professionaliseringsbeleid binnen Eenbes Basisonderwijs.

Om de professionaliseringsbehoeften en ontwikkeling te beheren is de Werkgroep Professionalisering in het leven geroepen. Hierin hebben zitting:

- Coördinator professionalisering uit het Expertise Netwerk;
- Hoofd O&O;
- Hoofd P&O;
- 1 directeur uit de expertisegroep O&O;
- 1 directeur uit de expertisegroep P&O.

Een delegatie van deze werkgroep houdt zich nadrukkelijk bezig met het formeren van beleid omtrent professionalisering. Deze delegatie bestaat uit:

- Coördinator professionalisering uit het Expertise Netwerk;
- Hoofd O&O;
- Hoofd P&O;

Streven is om eind 2018 dit beleid geformaliseerd te hebben.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Formatie:

Voor de formatie van het schooljaar 17/18 gaan we uit van een prognose van het aantal leerlingen per 1-10-2017. Naar later bleek viel het werkelijk aantal leerlingen lager uit dan geprognosticeerd. Het verschil was 105 leerlingen minder. Dat gaf te denken. Hoe houden we hier de vinger aan de pols? Op basis van deze ervaring gaan we bij nieuwe formatietrajecten de ontwikkeling van het aantal leerlingen nauwgezet volgen richting het betreffende schooljaar, zonder daarbij te voorzichtig te zijn.

Bij het begin van het schooljaar 17/18 zijn de scholen gestart met een volledige bezetting van hun groepen. Zeker gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt was dat een mooi resultaat. Zaak is om deze ontwikkelingen goed te blijven volgen. Zie Arbeidsmarktproblematiek

Arbeidsmarktproblematiek

Lerarentekort:

Het dreigende lerarentekort, wat eigenlijk al geen dreiging meer is, maar een feit, brengt ons er toe om, op een verantwoorde manier, voorinvesteringen te doen in personeel. Op basis van prognoses van het natuurlijk verloop in de komende twee jaren en de ontwikkeling van het aantal leerlingen hebben we 17 fte aan verplichtingen, als voorinvestering, op ons genomen. De medewerkers, behorende bij deze 17 fte, zijn in tijdelijke dienst genomen voor een jaar, met uitzicht op een benoeming voor onbepaalde tijd.

Gedurende het schooljaar 17/18 bleek dat het tekort aan leraren een steeds groter probleem wordt. Dit heeft ons er toe gebracht om deze medewerkers met ingang van 1 maart 2018 een benoeming voor onbepaalde tijd aan te bieden. Zij hebben allen geaccepteerd. Dit geeft ruimte om met vertrouwen het formatietraject 18/19 en verder in te gaan. Steeds rekening houdend met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Vervangerspool:

Bij de start van het schooljaar 17/18 hebben wij de formatie voor onze vaste vervangerspool verhoogd naar maximaal 24 fte. Ondanks de eerder genoemde ontwikkelingen op de arbeidsmarkt is het ons in eerste instantie gelukt om de pool volledig te bezetten.

Gebleken is dat reeds bij het begin van het schooljaar een te groot aantal vervangers vanuit de pool op langdurige vervangingen zijn geplaatst, waardoor we een tekort zagen ontstaan bij de inzet op kortdurende vervangingen. Dit geeft te denken voor de toekomst. Tussentijds hebben wij maatregelen aangekondigd om dit tekort tegen te gaan. Twee van de maatregelen:

- Er worden vanuit de impuls gelden middelen vrijgemaakt om 7 fte extra te benoemen in de pool. Deze formatie is geoordeeld voor de inzet op zwangerschapsverloven;
- Aan iedere school wordt een kleine formatie toegekend voor opvang van afwezigheid op basis van eigen beleid. (eigen inzet) Op basis van onderzoek is gebleken dat over de afgelopen jaren ongeveer 17% van de vervangingsaanvragen "eigen inzet" betrof. Dit is een flinke aanslag op onze vervangerspool.

Met o.a. deze maatregelen hopen we de druk op onze pool m.b.t. inzet op afwezigheid wegens ziekte en cao-verlof, te verminderen.

Basis-/overlegmodel

In het vorige jaarverslag moesten wij meedelen dat het niet gelukt was om op Stichtingsniveau te komen tot een keuze voor het "overlegmodel" m.b.t. taakbeleid.

Tijdens het jaar 2017 en vooral het schooljaar 17/18 hebben we ons taakbeleid opnieuw beschreven met als doel te komen tot de keuze voor het overlegmodel. Dit is inmiddels gelukt. In nauw overleg met

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

de Expertisegroep P&O en de PGMR is de “Kaderregeling Taakbeleid Eenbes Basisonderwijs” tot stand gekomen.

Resultaat: Met ingang van het schooljaar 18/19 is voor onze Stichting het overlegmodel van toepassing. De scholen en hun teams zijn nu aan zet om op schoolniveau de passende keuze te maken.

FUWA (functiewaarderingsstelsel)

“In november 2016 zijn we, ingevolge artikel 5.5 van de CAO-Primair Onderwijs, gestart met een traject om te komen tot een aanpassing van ons functiehuis en een update van alle functiebeschrijvingen, behorende bij de functies die op dit moment voor komen in onze organisatie. De laatste beschrijvingen stamden uit 2006, vandaar dat een update nodig is. Zaak is om het functiebouwwerk en de beschrijvingen jaarlijks te onderhouden. Dit traject is rond de zomervakantie 2017 afgerond.”

Deze tekst stond in het vorige jaarverslag. Inmiddels kunnen we mededelen dat het FUWA traject is afgerond. Het traject was enigszins vertraagd, maar alle huidige functies zijn beschreven en gewaardeerd, met instemming van de PGMR.

Zaak is nu om jaarlijks te evalueren en daar waar nodig aanpassingen door te voeren.

IPAP

In het verleden heeft Eenbes een collectie verzekering tegen geheel of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid afgesloten met Loyalis. Werknemers konden zich hier zelf aanmelden. Gebleken is dat deelname minimaal was.

Dit heeft ons er toe gebracht om hierover met Loyalis in gesprek te gaan. In het najaar van 2017 is hiermee gestart. Na overleg met Loyalis over nieuwe mogelijkheden, hebben wij Robidus gevraagd om voor ons een nieuw traject in gang te zetten. Dit traject betekent de overgang naar een nieuwe collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering voor onze medewerkers. Gekozen is voor het “Zuiver collectief”. Een werkgeversverzekering met gehele dekking en bij aanvang een blanco acceptatie.

Een en ander is gebeurd met instemming van de PGMR.

Deze verzekering is, onder zorgvuldige begeleiding door Robidus, aangeboden aan onze medewerkers. Bijkomende afspraak is dat Eenbes de helft van de premie voor haar rekening neemt, omdat wij het belangrijk vinden, vanuit goed werkgeverschap, dat onze medewerkers hiervoor verzekerd zijn.

Aanbod is collectief, medewerkers kunnen een afstandsverklaring tekenen.

Resultaat:

Vanaf 1 maart 2018 loopt deze nieuwe verzekering. Het deelnamepercentage is ongeveer 96%. Een mooi resultaat.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.6 Facilitaire zaken

3.6.1 Huisvesting

Eenbes scholen zijn overwegend goed tot zeer goed gehuisvest. Het aandeel nieuwe schoolgebouwen is relatief hoog, waarmee op die locaties de onderhoudsvoorzieningen relatief beperkt blijven. Onze scholen kennen een adequaat niveau van onderhoud. Activiteiten van de meerjarenonderhouds-planning zijn uitgevoerd conform planning.

Per gemeente wordt de stand van zaken rondom de huisvesting beknopt weergegeven.

Geldrop - Mierlo

Mierlo:

Voor basisschool Loeswijk en de St. Luciaschool wordt mogelijkheden van een nieuwe huisvesting onderzocht. De Kersentuin is gehuisvest in een recent gerenoveerd pand.

Geldrop:

Voor onze basisschool Dommeldal wordt over een nieuwe huisvesting nagedacht tezamen met BS De Benedenloop van 't Nut. De gemeente is voornemens om één gebouw met meerdere gebruikers te realiseren. Verdere planvorming dient nog plaats te vinden. Voor De Vlinder is in samenwerking met de gemeente een eventuele huisvesting in een voormalig kerkgebouw onderzocht. Gegeven het programma van eisen is dit uiteindelijk niet haalbaar gebleken.

Sint Jozefschool, locatie Papenvoort, heeft in het verslagjaar een renovatie plaatsgevonden waardoor meer mogelijkheden ontstonden voor eigentijds onderwijs en de creatie van een multifunctionele ruimte.

Met betrekking tot de overige scholen in Geldrop geen bijzonderheden op huisvestingsgebied.

Nuenen

In 2017 is nog lang overlegd met de gemeente en andere partners over de verdere uitwerking van de overeengekomen oplossing voor de leegstand in de onderwijsgebouwen van Nuenen. In dat kader heeft De Nieuwe Linde een ander schoolgebouw betrokken aan de Van Duynhovenlaan.

In 2017 is de directie van het ExpertiseNetwerk verhuist naar de Wentelwiek maar einde van het jaar is er toch voor gekozen het ExpertiseNetwerk als geheel over te brengen naar een zelfstandige huisvesting in Mierlo.

Alle scholen in deze gemeente zijn nieuw gebouwd of zijn grondig gerenoveerd en aangepast.

Heeze

Geen ontwikkelingen.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Laarbeek

Lieshout:

Geen ontwikkelingen.

Beek en Donk:

Geen ontwikkelingen.

Aarle-Rixtel:

De Heindert, heeft met openbare school de Driehoek en partners in kinderopvang, PSW en BSO het nieuwe pand in gebruik genomen. In het kader van een mogelijke fusie tussen de Heindert en Brukelum is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om te voorzien in de huisvestingsbehoefte van de te fuseren scholen. Inmiddels is de fusie van de baan en zal de aandacht gericht worden op groot onderhoud van het gebouw van de Brukelum.

3.6.2 Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

In oktober 2015 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid van Eenbes basisonderwijs vastgesteld. Dit beleid geeft de kaders en spelregels weer voor het inkopen van leveringen, diensten en werken.

In 2016 is gestart met een verdere invoering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarbij een aantal aanbestedingen zijn opgestart en deels zijn uitgevoerd. De aanbesteding van de payrolldiensten is uitgevoerd. De aanbestedingen voor ICT-hardware en leermaterialen zijn in 2017 afgerond. ICT-beheer loopt nog en inmiddels is schoonmaak in 2017 gestart. Zoveel als mogelijk wordt gekeken of deze aanbestedingen samen met andere schoolbesturen kan plaatsvinden.

3.6.3 ICT

Zoals hiervoor aangegeven is de aanbesteding van ICT-hardware in 2017 afgerond. De aanbesteding van ICT-beheer loopt. Middels een aanpak gebaseerd op Best Value Procurement beogen wij de beste hedendaagse oplossingen in de markt te vinden waarbij ook een zo grot mogelijke ontzorging van onze leerkrachten willen bereiken, zodat zij zicht volledig kunnen richten op het onderwijs. Naar verwachting zal de aanbesteding voor het einde van 2018 zijn afgerond waarna een implementatie- en migratietraject wordt gestart wat tot in 2019 zal lopen.

Mede onder invloed van de impuls gelden is fors geïnvesteerd in de digitale hulpmiddelen bij diverse scholen waarbij ook duidelijk de onderwijskundige aanpak betrokken is. Dit leidt tot een duidelijke behoefte aan meer ICT-vaardigheden bij onze leerkrachten. Naast het verhogen van de persoonlijke vaardigheden, willen wij de technische vaardigheden proberen wij zoveel mogelijk in te vullen met het nieuwe beheerscontract. De onderwijskundige invulling zal gebeuren door een inzet van I-coaches die voor een aantal scholen de digitale agenda mede vorm gaat geven en stimuleert en coacht op digitale toepassingen in de klas.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.7 Financiële informatie

In dit hoofdstuk is een toelichting op de financiële positie en resultaten op hoofdlijnen gegeven. In de jaarrekening zelf vindt u meer details.

De resultatenontwikkeling is onderstaand in beeld gebracht waarbij een splitsing is gemaakt tussen de normale exploitatie (tot en met "Resultaat") en de middelen die vanuit de reserves worden ingezet (impulsgelden). Gezamenlijk geven de beide uitkomsten de mutatie in het eigen vermogen weer.

3.7.1 Exploitatie over 2017

(bedragen * € 1.000)	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
BATEN			
Rijksbijdragen OCW	28.700	27.547	27.898
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	246	137	204
Overige baten	589	371	613
Totaal baten	29.535	28.055	28.715
LASTEN			
Personeelslasten	24.217	22.142	22.767
Afschrijvingen	807	867	794
Huisvestingslasten	2.355	2.358	2.567
Overige lasten	2.258	2.248	2.192
Totaal lasten	29.637	27.615	28.320
Saldo baten en lasten	-102	440	395
Financiële baten en lasten	97	168	131
Resultaat (exclusief kosten ivm impulsgelden)	-5	608	526
Kosten in verband met impulsgelden :			
Afschrijvingen	234	147	60
Overige lasten (projecten)	367	186	266
Totaal kosten ivm impulsgelden	601	333	326
Mutatie eigen vermogen	-606	275	200

De rijksbijdragen zijn hoger dan de begroting met name door de compensatie van cao-afspraken en minder sterke daling van de leerlingaantallen dan aangenomen bij de begroting. De begroting is opgemaakt in september 2016 waarbij nog onvoldoende zicht staat op deze uitwerking c.q. ontwikkelingen. De overige overheidsbijdragen en overige baten komen hoger uit m.n. door extra opbrengsten, die niet begroot waren. Hiertegenover staan echter ook extra kosten.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

De personele lasten zijn ten opzichte van de begroting en vorig jaar gestegen door extra inzet in het kader van Passend Onderwijs (extra interne begeleiding), verruiming van de vervangerspool naar 24 fte en een hogere bezetting gegeven de hogere leerlingaantallen dan eerder begroot.

De reguliere afschrijvingskosten komen lager uit, deels doordat onder de impuls gelden een deel vervangingsinvesteringen zullen zijn meegenomen. Huisvestingslasten en de overige lasten zijn redelijk in lijn met de begroting.

Tegenover dit negatieve resultaat staat echter ook een dotatie vanuit de reserves van impuls gelden ter grootte van € 601.000. Dit betreft met name afschrijvingskosten en kosten van projecten en overige lasten die vanwege het innovatieve en/of kwaliteit verhogende karakter worden gecompenseerd. De toekenning in de begroting 2017 is daarbij lager ingeschat.

Onderstaand volgt een overzicht van de verhoudingen binnen de exploitatie over de afgelopen jaren:

Exploitatiekengetallen budgetbeheer (exclusief financiële baten/lasten)	Benchmark 2011*)	2017	2016	2015	2014	2013
rijksbijdragen / totale baten (incl. PaO)	90,9%	97,2%	97,2%	97,3%	95,2%	94,7%
overige overheidsbijdragen / totale baten	3,1%	0,8%	0,7%	0,6%	0,6%	0,6%
overige baten/ totale baten	6,0%	2,0%	2,1%	2,1%	4,2%	4,7%
personeelslasten/ totale baten	82,7%	82,0%	79,3%	77,6%	84,3%	78,6%
materiële lasten/ totale baten	18,9%	20,4%	20,5%	19,1%	19,1%	22,2%
Totale lasten/totale baten	101,5%	102,4%	99,8%	96,7%	103,4%	100,8%
*) bron: PO raad						

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.7.2 Balans 31 december 2017

(na verwerking voorstel tot winstbestemming)

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	4.608	4.835	4.456
Financiële vaste activa	7.445	7.029	7.978
Totaal vaste activa	12.053	11.864	12.434
Vlottende activa			
Vorderingen	2.925	3.359	2.919
Liquide middelen	1.988	281	1.486
Totaal vlottende activa	4.913	3.640	4.405
Totaal activa	16.966	15.504	16.839
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Totaal eigen vermogen	11.794	10.861	12.399
Voorzieningen	2.043	2.120	1.905
Kortlopende schulden	3.129	2.523	2.535
Totaal passiva	16.966	15.504	16.839

Uit voorgaande opstellingen blijkt dat de liquiditeitspositie minder is aangesproken dan in de begroting was aangenomen. Deels wordt dit veroorzaakt door een lager investeringsniveau maar ook door meer gebruik te maken van de kortlopende gelden. Ter nadere toelichting onderstaand kasstroomoverzicht.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

(Bedragen * 1.000)	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat	-606	-561	200
Bij: afschrijvingen	1.041	1014	854
Bij: dotatie voorziening groot onderhoud	553	576	606
Bij: mutatie overige voorzieningen	-62	0	55
Bij: mutatie vlottende activa minus passiva	588	0	452
Subtotaal	1.514	1.029	2.167
Af: Investerings	1.193	1691	1523
Af: mutatie financiële vaste activa	-534	-1000	-51
Af: uitgaven groot onderhoud	353	410	384
Per saldo mutatie liquide middelen	502	-72	311
Saldo liquide middelen per 1 januari	1.486	353	1.175
Saldo liquide middelen per 31 december	1.988	281	1.486
Mutatie liquide middelen	502	-72	311

Op basis van de verkorte balansen kunnen onderstaande kengetallen worden opgemaakt.

Kengetallen vermogensbeheer	Onder grens	Boven grens	Realisatie 2017	begroting 2017	Realisatie 2016	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2013
Kapitalisatiefactor	Geen	35%	57%	55%	59%	58%	55%	58%
Financieringsfunctie	Nvt	Nvt	16%	17%	16%	13%	13%	20%
Transactiefunctie	Nvt	Nvt	17%	13%	15%	16%	15%	13%
Bufferfunctie	Geen	5%	25%	25%	28%	28%	27%	25%
Solvabiliteit	20%	Geen	70%	70%	74%	75%	70%	67%
Liquiditeit	0,5	1,5	1,57	1,44	1,74	1,80	1,29	1,22
Rentabiliteit	0%	5%	-2,05%	0,98%	0,70%	3,96%	0,47%	0,30%

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Kapitalisatiefactor

Berekening: totale activa/totale baten.

De kapitalisatiefactor kan onderscheiden worden naar drie functies:

1. Financieringsfunctie:

Berekening: materiële vaste activa / totale baten.

De middelen die aangehouden moeten worden om de materiële vaste activa te zijner tijd te kunnen vervangen.

2. Transactiefunctie:

Berekening: vlottende activa/totale baten.

De middelen die op korte termijn beschikbaar zijn.

3. Bufferfunctie:

Berekening: kapitalisatiefactor -/- financieringsfunctie -/- transactiefunctie.

De middelen die aangehouden moeten worden om de volgende risico's op te vangen:

- Fluctuaties in leerlingaantallen
- Financiële gevolgen van arbeidsconflicten
- Instabiliteit in de bekostiging
- Onvolledige indexatie van de bekostiging.

De kapitalisatiefactor bedraagt per 31 december 2017 57%. Grote onderwijsinstellingen (jaarlijkse baten > € 8 miljoen) zouden een maximale kapitalisatiefactor van 35% mogen hebben. De bufferfunctie op 31 december 2017 bedraagt 25%, dit is ruim boven de gestelde bovengrens van 5%.

Op grond van het risicoprofiel van Eenbes basisonderwijs wordt een bovengrens van 10% (van de totale baten) gehanteerd. Eenbes basisonderwijs beschikt op grond van zowel de criteria van de minister van OCW als op grond van de strengere eigen criteria over ruimschoots voldoende eigen vermogen.

Inmiddels zijn activiteiten opgestart om deze forse buffer af te bouwen. In dat kader heeft het College van Bestuur eind 2015 een notitie inzake de besteding van de reserves van onze stichting opgesteld welke in de eerstkomende 4 jaren (dus met ingang van 2016) jaarlijks één miljoen euro ter beschikking stelt voor projectmatige inzet direct ten behoeve van de scholen ter verbetering en optimalisatie van het onderwijsproces. Daarmede wordt beoogd de reserves weer te laten terugvloeden naar het onderwijs.

Solvabiliteit

Berekening: eigen vermogen/balanstotaal.

De solvabiliteit wordt uitgedrukt in de verhouding eigen vermogen versus totaal vermogen. Als ondergrens wordt door de minister een percentage van 20% aangehouden. Op grond van de geldende criteria kan de solvabiliteit als gezond worden gekwalificeerd.

Liquiditeit

Berekening: vlottende activa/vlottende passiva.

Het kengetal liquiditeit is een maatstaf die aangeeft in hoeverre een organisatie aan haar kortlopende verplichtingen kan voldoen. Een veelgebruikt kengetal is de current ratio die de verhouding weergeeft tussen de vlottende activa en de vlottende passiva. Eenbes basisonderwijs beschikt over voldoende liquide middelen.

Rentabiliteit

Berekening: exploitatieresultaat/totale baten.

Aan de hand van het kengetal rentabiliteit wordt gekeken in welke mate de baten en lasten van de instelling met elkaar in evenwicht zijn. De minister van OCW hanteert een ondergrens van 0% en een

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

bovengrens van 5%. De rentabiliteit geeft binnen de onderwijssector het resultaat weer van het budgetbeheer van een instelling: de mate waarin de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn. Op basis van het uitgangspunt dat middelen daadwerkelijk aan onderwijs worden besteed zou de rentabiliteit structureel dichtbij nul moeten uitkomen. Voor 2017 kennen wij een negatieve rentabiliteit van -2,05%. Gecorrigeerd voor de hiervoor genoemde impuls gelden, welke een tegemoetkoming vormen voor in de exploitatie opgenomen kosten bedraagt het tekort nog 0,02%.

3.7.3 Treasurybeleid

Ons beleggingsbeleid is geactualiseerd naar aanleiding van de nieuwe Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016 zoals gepubliceerd in de Staatscourant 2016 nr. 30576 d.d. 15 juni 2016. De nieuwe regeling is ingegaan per 1 juli 2016.

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Administratieve organisatie en intern/extern toezicht worden expliciet benoemd
- Toegestane beleggings- en leningsvormen moeten worden opgenomen (minimaal rating A)
- Aanscherping van de informatievoorziening (kasstroomprognose 5 jaar; jaarverslaggeving)

Qua verantwoording is aangegeven dat de interne toezichthouder toezicht houdt op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur en het bestuur met raad terzijde staat. Het intern toezicht op het bestuur is in functionele of organieke zin gescheiden. Het externe toezicht wordt uitgevoerd door de accountant (jaarlijkse toetsing Regeling) en de onderwijsinspectie (beoordeling minimaal 1x per jaar op basis van in ieder geval informatie accountant).

Het treasury beleid is gericht op het uitsluiten dan wel minimaliseren van het debiteurenrisico, het renterisico en het interne liquiditeitsrisico.

Het treasury statuut geeft aan hoe de treasury functie wordt georganiseerd, welke administratief organisatorische maatregelen zijn genomen en hoe de informatievoorziening is geregeld. Het afsluiten van overeenkomsten is voorbehouden aan het College van Bestuur. Voor mutatie van alle rekeningen en aan- en verkopen zijn tenminste twee handtekeningen vereist. Bij de opstelling van het treasury statuut is een duidelijke keuze gemaakt het gebruik van financiële derivaten niet toe te staan.

Eenbes basisonderwijs laat zich bij deze beleggingen adviseren door de Rabobank Peel Noord. De Rabobank ziet toe op de naleving van het treasury statuut en voert periodiek overleg met het College van Bestuur en het hoofd financiën. Jaarlijks stelt ook de accountant vast of de beleggingen in overeenstemming met het treasury statuut zijn uitgevoerd.

Voor een overzicht van de beleggingen per 31 december 2017 verwijzen wij naar hoofdstuk 4.13.11 van dit jaarverslag.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.8 Continuïteitsparagraaf

3.8.1 Gegevensset

3.8.1.1 Kengetallen personeel en leerlingaantallen

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Onderwijzend personeel	272,8	259,4	262,0	270,1	272,9	265,7	262,9	260,4	258,1
Directie Eenbes	36,5	35,6	35,8	34,9	33,0	32,0	31,0	30,0	29,0
Overige medewerkers	27,6	30,4	33,3	36,4	35,2	35,2	35,2	35,2	35,2
Totaal	336,9	325,4	331,1	341,4	341,1	332,9	329,1	325,6	322,3
Leerlingaantallen (1 okt)	5.364	5.288	5.164	5.069	4.991	4.935	4.879	4.811	4.765

De hier weergegeven kengetallen zijn ontleend aan de begroting 2018 voor wat betreft de komende jaren en betreffen de schooljaren 2017/2018 en verder. De aantallen zijn daarbij omgerekend naar kalenderjaren.

Met ingang van het schooljaar 2016/2017 is de vervangerspool geformeerd (maximale positie 19,4 fte) en opgenomen onder het onderwijzend personeel. Met ingang van 2017/2018 is deze vergroot naar 24 fte. Het expertisenetwerk is onder de overige medewerkers opgenomen. Voor de toekomstige jaren is de tijdelijke formatie meegenomen. De binnen het formatieplan gedefinieerde capaciteit voor duurzame inzetbaarheid en professionalisering is niet vertaald in formatie.

De daling in 2019 wordt deels veroorzaakt door de daling van de leerlingaantallen maar ook door de daling van de tijdelijke formatie.

De personele formatie wordt afgestemd op de ontwikkeling van de leerlingenaantallen. Middels tijdelijke aanstellingen en in het uiterste geval payrolling proberen wij een flexibele schil in stand te houden. Door de gewijzigde regelgeving (WWZ) is dit moeilijk vol te houden. Payrolling biedt slechts ten dele een oplossing en is een kostbaar alternatief. Oplossingen worden gezocht in samenwerking met collega-besturen in de regio. Zoals ook afgelopen jaren al aangegeven willen wij daarnaast de capaciteit oprekken door de flexibele schil te laten groeien door de nadruk te leggen op multifunctionele inzetbaarheid gebaseerd op kennis, kunde, ervaring en expertise. Door zo vroeg mogelijk medewerkers aan ons te binden willen wij ook anticiperen op de verwachte schaarste op de arbeidsmarkt. De personele planning wordt verder behandeld in het bestuursformatieplan.

Voor wat betreft de ontwikkeling van de leerlingaantallen verwijzen wij naar hetgeen eerder is aangegeven in paragraaf 0. De leerlingaantallen zoals gehanteerd bij de begroting 2018 en latere jaren (gebaseerd op een inschatting door de schoolleiding) zijn hier gehandhaafd.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.8.1.2 Balansontwikkeling

In onderstaande balansontwikkeling gebruiken we als vertrekpunt de goedgekeurde begroting 2018 waarbij we de geprognosticeerde cijfers over 2017 vervangen door die van de realisatie. Dit geeft dan het volgende beeld.

(Bedragen * 1.000)	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	4.456	4.608	4.595	4.195	3.895	3.645	3.445
Financiële vaste activa	7.978	7.445	6.845	6.845	6.345	5.945	5.945
Totaal vaste activa	12.434	12.053	11.440	11.040	10.240	9.590	9.390
Vlottende activa							
Vorderingen	2.919	2.925	2.925	2.925	2.925	2.925	2.925
Liquide middelen	1.486	1.988	1480	1473	1688	1795	1588
Totaal vlottende activa	4.405	4.913	4.405	4.398	4.613	4.720	4.513
Totaal activa	16.839	16.966	15.845	15.438	14.853	14.310	13.903
PASSIVA							
Algemene reserve	8.345	7.601	7.510	7.803	7.818	7.825	7.868
Bestemmingsreserves	4.054	4.193	3.187	2.487	1.887	1.337	887
Totaal Eigen vermogen	12.399	11.794	10.697	10.290	9.705	9.162	8.755
Voorzieningen	1.905	2.043	2.019	2.019	2.019	2.019	2.019
Kortlopende schulden	2.535	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129
Totaal passiva	16.839	16.966	15.845	15.438	14.853	14.310	13.903

Terzake van de materiële vaste activa worden (buiten de impuls gelden; zie hierna) geen grote wijzigingen verwacht in het investeringsbeleid. Wel verwachten wij een verdere investering in ICT middelen deels ter vervanging en deels in het kader van een verdere innovatie binnen het onderwijs. De overgang naar Windows 10 zal mogelijk ook leiden tot een noodzakelijke vervanging.

Voor wat betreft de financiële vaste activa zal gegeven de lage rentestand en de richtlijnen van Beleggen en Belenen slechts een beperkte herbelegging mogelijk zijn. Daarnaast zal de effectenportefeuille afnemen door de besteding van impuls gelden. De afname heeft zich in 2017 niet doorgezet doordat de ICT-investeringen deels vertraagd zijn door de hold in verband met de aanbesteding van ICT hardware. Het eigen vermogen heeft als eerste doel het vormen van een bufferfunctie voor opvang van toekomstige verliezen. Een deel van het eigen vermogen heeft reeds een bestemming gekregen voor innovatie en ondersteuning scholen en kan daarvoor projectmatig worden aangewend.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Eind 2015 heeft het College van Bestuur een notitie inzake de besteding van de reserves van onze stichting opgesteld welke in de eerstkomende 4 jaren (dus met ingang van 2016) jaarlijks één miljoen euro ter beschikking stelt voor projectmatige inzet direct ten behoeve van de scholen ter verbetering en optimalisatie van het onderwijsproces. Alle scholen hebben hiervan een meer of mindere mate van gebruik gemaakt afhankelijk van hun prioriteiten en de mogelijkheden van inpassing in hun onderwijskundige ontwikkelingen. In de winstbestemming is deze actie verder uitgewerkt. In de financieringsstructuur zal een deel van de vrijkomende beleggingen hiervoor kunnen worden aangewend.

De ontwikkeling van de kengetallen wordt dan als volgt:

Kengetallen	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Ondergrens	Bovengrens
Kapitalisatiefactor	59%	57%	55%	55%	54%	52%	51%	Geen	35%
Financieringsfunctie	16%	16%	16%	15%	14%	13%	13%	Nvt	Nvt
Transactiefunctie	15%	17%	15%	16%	17%	17%	16%	Nvt	Nvt
Bufferfunctie	28%	25%	24%	24%	23%	22%	22%	Geen	5%
Solvabiliteit	74%	70%	68%	67%	65%	64%	63%	20%	Geen
Liquiditeit	1,74	1,57	1,41	1,41	1,47	1,51	1,44	0,5	1,5
Rentabiliteit	0,7%	-2,1%	-3,8%	-1,4%	-2,1%	-2,0%	-1,5%	0%	5%
Rentabiliteit 2 *	1,8%	-0,0%	-0,3%	1,0%	0,1%	0,0%	0,2%	0%	5%

* (na compensatie vanuit impuls gelden)

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.8.1.3 Resultaatontwikkeling

De resultatenontwikkeling is onderstaand in beeld gebracht waarbij een splitsing is gemaakt tussen de normale exploitatie (tot en met "Resultaat") en de middelen die vanuit de reserves worden ingezet. Gezamenlijk geven de beide uitkomsten de mutatie in het eigen vermogen weer.

(Bedragen * 1.000)	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten							
Rijksbijdragen	26.229	27.031	26.558	26.185	25.908	25.787	25.752
Passend Onderwijs	1.669	1.669	1.538	1.430	1.322	1.228	1.197
Overige overheidsbijdragen	204	246	120	120	120	120	120
Overige baten	613	589	390	390	390	390	390
Totaal baten	28.715	29.535	28.606	28.125	27.740	27.525	27.459
Lasten							
Personele lasten	21.132	21.994	21.037	20.406	20.360	20.214	20.073
Lasten Passend Onderwijs	1635	2.228	2.398	2.276	2.215	2.154	2.093
Afschrijvingen	794	807	1.013	900	900	900	950
Huisvestingslasten	2.567	2.295	2.311	2.300	2.325	2.350	2.400
Overige lasten	2.192	2.313	2.104	2.100	2.075	2.050	2.050
Totaal lasten	28.320	29.637	28.863	27.982	27.875	27.668	27.566
Saldo baten en lasten	395	-102	-257	143	-135	-143	-107
Financiële baten en lasten	131	97	166	150	150	150	150
Resultaat	526	-5	-91	293	15	7	43
(exclusief kosten ivm impuls gelden)							
Afschrijvingen	60	234	400	500	400	350	250
Overige lasten (projecten)	266	367	606	200	200	200	200
Kosten ivm impuls gelden	326	601	1.006	700	600	550	450
(gecompenseerd vanuit de bestemmingsreserve)							
Mutatie eigen vermogen	200	-606	-1.097	-407	-585	-543	-407

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

De ontwikkeling van de leerlingaantallen vormt de basis voor de becijfering van de opbrengsten. Een indexering in de jaren 2018 en verder is niet ingerekend daar deze bij de opstelling van de begroting nog niet definitief is toegekend.

Ook de formatie is bepaald op deze leerlingaantallen waarbij de normstellingen vanuit het bestuursformatieplan als uitgangspunten zijn gehanteerd. De loonkosten zijn niet geïndexeerd in de veronderstelling dat deze grotendeels door een hogere bijdrage zullen worden gecompenseerd. Wij verwachten de komende jaren de afbouw van personeel met tijdelijke contracten te kunnen realiseren. Daarnaast proberen wij de inzetbaarheid van de medewerkers te vergroten door kennisvergroting, inzet van de eigen vervangingspool, eventueel in samenwerking met andere schoolbesturen. Daarnaast zullen wij ons onderwijsproces kritisch moeten bezien teneinde meer efficiency in te bouwen en samenwerkingen te zoeken met andere partijen.

Ook de andere lasten zullen kritisch moeten worden beoordeeld en bewaakt. Qua huisvesting ontstaat door de krimp ook een leegstand, welke slechts beperkt kan worden verhuurd aan derden. Gezamenlijke huisvesting met partners kan uitkomst bieden en valt samen met het voornemen tot het realiseren van kindcentra. In een aantal gevallen rest ons niets anders dan lokalen terug te geven aan de gemeente.

Door meer inzicht in de kosten, een grotere eigen verantwoordelijkheid bij de scholen alsmede gezamenlijk inkoopvoordeel (ook weer in samenwerking met andere besturen, streven wij naar een grotere bewustwording van de financiële consequenties van handelingen en een verdere beperking van de overige lasten.

Binnen de planning en control cyclus worden de resultaten gedurende het jaar gevolgd. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw bestuursformatieplan voor de periode 2018-2022, welke aanvangt met het schooljaar 2018/2019. De ontwikkelingen van de leerlingaantallen ontwikkelt zich minder negatief dan wij hebben ingeschat. Hier staat echter wel een forse problematiek op de huidige arbeidsmarkt tegenover. Wij zullen hierbij zeer alert moeten zijn en moeten voorsorteren qua werving om ons primaire proces, het onderwijzen van onze leerlingen, niet in de knel te laten komen waarbij een nog grotere wissel wordt getrokken op de werkomstandigheden van onze leerkrachten. Voor de nabije toekomst verwachten wij onze middelen dan ook met name hiervoor te gaan aanwenden.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.8.2 Overige rapportages

3.8.2.1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Eenbes basisonderwijs beschikt over een informatiesysteem dat de schoolleiding in staat stelt zelf te kijken naar personeel en budget versus realisatie. Door deze inzichten groeit de eigen verantwoordelijkheid van de integraal schoolleider en ontstaat een beheersing op een lager niveau in de organisatie met een aansluiting dichter bij het onderwijs.

Eind 2017 is de basisverwerking van de inkoopfacturen uitbesteed teneinde de daarmee vrijgekomen personele capaciteit meer in te zetten voor een verbetering van de informatievoorziening en ondersteuning van de schoolleiding.

In samenwerking met een aantal besturen in de omgeving wordt bezien of we gezamenlijk de business controlling meer in de organisatie kunnen introduceren. Hierbij wordt op specifieke aandacht besteed aan de aspecten van risicomangement.

Ons beleid ten aanzien van de risicobereidheid ("risk appetite") kan worden omschreven als risicomijdend.

3.8.2.2 Risico's en onzekerheden

In deze paragraaf worden ontwikkelingen en risico's genoemd waar de onderwijssector in het algemeen, dan wel Eenbes basisonderwijs specifiek, mee te maken heeft. Cursief treft u vervolgens de maatregelen ter inperking en beheersing van de risico's. Tevens zijn ter indicatie aangegeven inschattingen van de financiële omvang van de risico's, voorzover deze redelijkerwijs in te schatten is.

Terugloop van leerlingaantallen

Door demografische ontwikkelingen krimpen de leerlingaantallen. Eenbes basisonderwijs anticipeert hierop door krimp van de formatie en een ingestelde flexibele schil rond de formatie bestaande uit tijdelijke overeenkomsten en de inzet van een vervangerspool waaruit mensen kunnen instromen.

De nu nog bestaande flexibele schil zal door de teruggang van formatie ten gevolge van de krimp langzaam worden "opgegeten". Hoewel duurder dan in loondienst is juist dit voor ons de reden om die flexibele schil aan te houden. Vanuit personeelsbeleid is gekeken of we de schil ook anders kunnen opzetten met een flexformatie met minder payroll (meer eigen vervangerspool), grotere inzetbaarheid door meer delen van specifieke kennis en kunde. Op dit moment wordt concreet met andere besturen gesproken over een eventuele samenwerking op dit gebied. Concrete resultaten kunnen nog niet worden aangegeven. Wel is de pool inmiddels vergroot naar 24 fte.

Qua financiële impact van dit risico moeten we kijken naar de schattingen van de leerlingaantallen zoals die nu zijn gehanteerd. De betrouwbaarheid van deze schattingen vormt een ander risico. Zijn wij in staat door de flexibele schil de noodzakelijke teruggang in formatie op te vangen? Als wij dit risico stellen op 5 fte, dan betekent dit dat wij dit risico ramen op € 305.000.

Leerlingprognoses

Leerlingprognoses, zoals die door gemeenten worden verstrekt, zijn niet altijd even betrouwbaar. Dit betekent dat hier kritisch naar wordt gekeken.

De krimp is met name een gevolg van demografische ontwikkelingen. Weten hoe en wanneer de krimp zal plaatsvinden, geeft ons meer inzicht op mogelijke knelpunten en kan ons helpen hierop te anticiperen. Omtrent de leerlingaantallen en de demografische ontwikkelingen is veel informatie beschikbaar (o.m. scenariomodellen van de PO raad/DUO) welke ons inzicht kan verschaffen in de ontwikkelingen. De

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

leerlingaantallen qua leeftijdsopbouw en groepen als ook de demografische ontwikkelingen per school en regio zijn hier bekend. Periodiek willen wij deze prognoses “in eigen beheer” getoetst zien door een hiertoe gespecialiseerd onderzoeksbureau. In 2016 hebben wij Pronexus gevraagd de ontwikkeling in kaart te brengen. Deze is gunstiger dan onze ontwikkeling zoals die door de schoolleiding is aangegeven.. De basis voor onze formatie 2017/2018 was een inschatting van 5165 leerlingen terwijl de feitelijke telling per 1 oktober 2017 5069 is. Dit verschil van 96 leerlingen betekent een lagere opbrengst van ca. € 500.000. Voor dit deel van de formatie is er feitelijk geen dekking. Op dit moment zijn de formatiegesprekken 2018/2019 afgerond en zien wij een tendens dat de schoolleiding de prognose voorzichtig baseert op hetgeen bij hem of haar is aangemeld gecombineerd met eventuele bekende gezinssamenstellingen. Het risico dat men het aantal overschat wordt daardoor kleiner.

Schaarste op de arbeidsmarkt

De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt maken duidelijk dat een krapte op de arbeidsmarkt gaat ontstaan, voorzover deze nu al niet bestaat. Er wordt een dringend beroep gedaan op de creativiteit van de schoolleiding en de teams in samenspraak met de directeur Expertisenetwerk, coördinator vervangerspool, planner en P&O.

Door de krimp bij veel van onze eigen scholen kan wel gezorgd worden voor een invulling van binnenuit, maar dit vereist wel dat voldoende aandacht gegeven wordt aan onze huidige bezetting, in werksfeer, werkdruk, persoonlijke ontwikkeling en perspectief.

Vervolgens bestaat het risico dat geen invulling gevonden kan worden en een klas naar huis gestuurd moet worden. Hiervoor zijn protocollen ontwikkeld voor communicatie. Een dergelijk risico raakt de kern van ons bestaan maar laat zich moeilijk in geld uitdrukken.

Krapte op de arbeidsmarkt bij vervangingen en structureel

De huidige praktijk leert dat de Wet Werk en Zekerheid een negatieve invloed heeft op de beschikbaarheid voor vervangingen. De vervanger verkoopt “neen” bij kortlopende vervangingen om niet te snel bij besturen buiten de boot vallen. Deze kortlopende vervangingen worden dan ook steeds moeilijker ingevuld waardoor de schoolleiding na het doorlopen van allerlei alternatieven tot een uiteindelijke beslissing moet komen om de kinderen naar huis te sturen. Een ongewenste situatie en zeer onnatuurlijk voor onze leerkrachten.

Om de vervangers aan ons te binden willen wij hen meer perspectief bieden door een vergroting van de vervangerspool. Door deze maatregel kan ook worden geanticipeerd op de verwachte krapte op de arbeidsmarkt binnen nu en 3 tot 5 jaren.

Dit kan ook een risico inhouden om dat wij meer medewerkers structureel aan ons binden, hetgeen bij krimpende leerlingaantallen averechts gaat werken. Aan de andere kant verwachten wij ook een verdere uitstroom op basis van de huidige leeftijdsopbouw van ons personeelsbestand.

Het blijft balanceren aan hand van inschatting ontwikkelingen en het nemen van risico's.

Werkdruk

Aandacht moet worden gegeven aan de werkdruk binnen de organisatie en behoort tot goed werkgeverschap. Overigens geldt dit voor alle niveaus binnen de organisatie.

Middels een in gang gezette risico-inventarisatie en –evaluatie zal getracht worden ons hieromtrent een beeld te vormen. Daarnaast vindt in november 2017 de tweejaarlijkse medewerkers enquête plaats waarin ook ruimte is opgenomen om onze medewerkers over dit onderwerp te bevragen.

Inmiddels zijn gerichte overheidsmaatregelen genomen om de werkdruk te verminderen. Met ingang van het schooljaar 2018/2019 worden middelen ter beschikking gesteld die door de teams op de scholen zelf kunnen worden ingezet.

Samen vernieuwend leren

Een basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Taakbelasting

Ook op het vlak van de taakbelasting signaleren wij risico's die samenhangen met werkdruk in het algemeen maar ook door de krimp ontstaan spanningen in teams die de werkbalans kunnen verstoren. We moeten in deze situaties steeds meer met minder doen.

Wij proberen deze situaties het hoofd te bieden door kennisdeling en gehoor geven aan uitspreken van hulpvragen. Samen staan we gewoon sterker.

Bekostiging OCW

Er wordt nagedacht over een nieuwe regeling voor de huidige de gewichtenregeling. Men denkt aan een objectief meetbare vaste indicator die het gewicht gaat vaststellen. Deze indicator wordt gebaseerd op herkomst, opleiding en verblijfsduur Nederland. Scholen behoeven dan het gewicht ook niet meer vast te stellen. De nieuwe regeling gaat herverdeeffecten geven. Invoering zal mogelijk per 1 augustus 2018 plaats vinden.

De impulsregeling is nog van toepassing voor 2016-2017. Onduidelijk of deze na 1 augustus 2018 gaat veranderen of meegenomen wordt in de nieuwe indicator.

Inmiddels is duidelijk dat de impulsregeling voorlopig nog zal bestaan. Dit risico vervalt.

De bekostiging zal gemoderniseerd worden. De diverse stromen en berekeningen gaan wijzigen. Er zal een vast bedrag per leerling worden toegekend met een toeslag voor onderwijsachterstand en dunbevolkte gebieden. De bekostiging zal ook overgaan naar kalenderjaar. Er zal dan geen GGL meer zijn of een onderscheid in onderbouw, bovenbouw, kleine school etc. Verwachting ingangsdatum is 2020.

Passend onderwijs

Het samenwerkingsverband wordt gefinancierd op basis van een lumpsumfinanciering. Bij een krimp van het aantal leerlingen dan wel bij minder gunstig uitvallende leerlingprognoses van de deelnemende besturen komen minder middelen beschikbaar, welke zich vertaald in minder vergoeding richting besturen. Daarnaast wordt uit de middelen van het samenwerkingsverband eerst het SO en SBO bekostigd en daarna vindt een verdeling van middelen plaats over de besturen. Bij de schoolbesturen ligt dan ook een financieel risico van meer verwijzingen aan SO en SBO indien deze hoger uitkomen dan aanvankelijk aangenomen.

Het aantal verwijzigingen aan SBO proberen wij te beperken door extra inzet (in formatie en arrangementen) op de basisscholen. Het aantal verwijzigingen SO proberen wij te beperken door ruimere opvang binnen onze SBO school. Het verwijzigingspercentage ligt echter nog boven de 2%. Daarnaast is sprake van grensverkeer.

Afhankelijkheid van individuele kennisdragers

Eenbes basisonderwijs kent een aantal sleutelfiguren op verschillende niveaus in de organisatie, die relatief veel kennis bezitten omtrent de organisatie dan wel in hun werkveld. Kortom, personen die bij onverhoopt wegvallen onze organisatie kwetsbaar achterlaten. Daarnaast kunnen deze sleutelfiguren een goede werking van de functiescheiding in de weg staan.

Onze aandacht moet worden gericht op het minder kwetsbaar maken van de organisatie en voldoende scheiding van bevoegdheden te realiseren zonder dat dit leidt tot een dubbeling van functies. Kennisdeling zowel intern als extern zou hier (deels) een oplossing kunnen bieden. Dit is dan ook een van de achterliggende gedachten voor het aangaan van de samenwerking met besturen in de directe omgeving.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Aanbestedingen

De aanbestedingswetgeving geeft ons weinig ruimte tot doorvoeren van de door ons gewenste decentrale structuur. Bij enig centraal geleide actie dan wel bemoeienis worden wij genoodzaakt een aanbestedingsprocedure in gang te zetten die, gegeven de specifieke kennis, meestal onder begeleiding van een inkooporganisatie gebeurt. Dit zal leiden tot meerkosten voor onze organisatie waarvan de meerwaarde betwijfeld kan worden.

Inmiddels zijn op allerlei gebieden de aanbestedingen in gang gezet dan wel voltooid. De organisatie is zich bewust van de wettelijke noodzaak en acteert in samenhang met andere stichtingen. Naar verwachting zal in 2018 dit risico niet langer bestaan.

3.8.2.3 Rapportage vanuit toezichthoudend orgaan

De reguliere planning en control documenten (begroting, jaarrekening, periodieke rapportages, bestuursformatieplan, ed.) worden geagendeerd en ter goedkeuring dan wel ter informatie aangeboden aan de Raad van Toezicht. Het College van Bestuur legt in iedere vergadering van de Raad van toezicht verantwoording hierover af. Op deze wijze wordt het toezichthoudend orgaan betrokken bij de beleidsvraagstukken en kan zij de bestuurder ondersteunen en/of adviseren over deze vraagstukken.

Verder wordt verwezen naar het volledige verslag van de raad van toezicht in paragraaf 3.9.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

3.9 Verslag van de Raad van Toezicht over 2017

De Raad van Toezicht (Raad) kijkt met plezier terug op een actief jaar Eenbes en een prettige samenwerking met het College van Bestuur (Bestuur) en management in 2017.

Het afgelopen jaar heeft de Raad weer mogen ervaren met welke uitdagingen het Primair Onderwijs, en dus ook de Eenbes, wordt geconfronteerd. Een hoge werkdruk van de medewerkers en krapte op de arbeidsmarkt is ook op de Eenbes van toepassing en vormt een pittige uitdaging. Toch hebben Bestuur en medewerkers in 2017 een goed resultaat neergezet met goede onderwijsresultaten en tevredenheid bij leerlingen, ouders en medewerkers. Als Raad zijn wij trots op deze resultaten.

In 2017 is de bezetting van de Raad aangevuld met een 5e lid. Naast onze raadsleden Heidi Geven (Communicatie), Jan Rijkers (Onderwijs), Nelleke de Langen (Juridische Zaken) en ondergetekende is Robert Mathijssen (HRM) toegetreden. De 'nieuwe' Raad werkt met plezier samen, vult elkaar aan en voert een goede dialoog met bestuurder Wim Klaassen.

De Raad heeft in 2017 weer veel contactmomenten gehad met Bestuur, medewerkers, leerlingen en andere belanghebbenden.

Op 10 mei hebben we samen met het Bestuur een scholenbezoek afgelegd. Hierbij zijn de scholen De Raagten, De Nieuwe Linde, Dommeldal en De Parel bezocht. We waren wederom verrast door het enthousiasme en de openheid waarmee de medewerkers en leerlingen zich presenteerden. Deze praktijkbezoeken zijn voor ons belangrijk voor een goed praktijkbeeld van de scholen van de Eenbes.

Op 23 mei is de auditcommissie bijeen geweest in aanwezigheid van het Bestuur en de accountant. Hierbij zijn onder andere het resultaat over 2017, de ontwikkeling van de leerlingaantallen en de onderwijsresultaten besproken. De contacten met de accountant zijn constructief.

Op 24 mei was de jaarlijkse Eenbesdag in Carlton de Brug in Mierlo. Een mooie dag voor en door de medewerkers met Prof. Raf Vervaert en Harriet Vandenwildenbergh als sprekers en drie mooie workshoprondes.

Op 13 juni is in aanwezigheid van schooldirecties, GMR, stafleden en Bestuur een thema-avond in Kindcentrum De Nieuwe Linde georganiseerd. Het thema was '21ste eeuwse vaardigheden' met een humoristische inleiding van schrijver Wim Daniëls. Wim combineert taalplezier 'ollielklorje' met de wens er alles van te weten en met de behoefte ook anderen enthousiast te maken voor de wondere wereld van de taal. De bijeenkomst was leerzaam en met een aantal rondes speeddating een mooie gelegenheid om kennis te maken met de medewerkers en GMR.

Op 14 december was de Eenbes Kerstmarkt op De Dassenburcht. We werden verrast door de uitstekende (muzikale) organisatie van deze Kerstmarkt waarbij op een ongedwongen wijze het jaar 2017 in aanwezigheid van de meeste medewerkers werd besproken.

In 2017 hebben we vier reguliere vergaderingen (22/3, 30/5, 23/10 en 20/12) gevoerd. Deze vergadering waren allen in aanwezigheid van de bestuurder. We hebben positief ingestemd met het jaarplan en de begroting voor 2018. Voorts zijn tijdens de vergaderingen veel van belang zijnde onderwerpen besproken en behandeld zoals:

- Koersplan
- Managementletter en Jaarrekening
- Rapportages financieel, P&O en O&O
- Tevredenheidsonderzoeken
- Besteding Impulsgelden
- CAO issues
- Samenwerkingen
- Zelfevaluatie RvT
- Toezicht kader
- Staking
- Vervangingsbeleid
- Kwaliteit, etc.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Nelleke de Langen en ondergetekende hebben op 22 november een functioneringsgesprek gevoerd met bestuurder Wim Klaassen. Hiervoor is een 360 graden feedbackproces doorlopen met de remuneratiecommissie, collega PO-bestuurders, stafleden, schooldirecties en GMR. Het gesprek verliep in een goede en constructieve sfeer. De Raad heeft haar waardering uitgesproken over de wijze waarop Wim Klaassen zijn taak op zich neemt en de manier waarop hij met enthousiasme leiding geeft aan Eenbes Basisonderwijs. De Raad is tevreden met de kwaliteit van Eenbes Basisonderwijs en heeft vertrouwen in de verdere kwalitatieve en innovatieve groei van het onderwijs.

Gezien de ontwikkelingen in de sector van het primair Onderwijs overlegt de Raad voortdurend met het Bestuur over nieuwe of aangepaste scenario's naar de toekomst toe om Eenbes Basisonderwijs een gezonde instelling te laten zijn en blijven met een uitstekende kwaliteit voor onze kinderen, ouders, medewerkers en alle andere betrokkenen. Onder druk van maatschappelijke ontwikkelingen wordt deze opgave complexer maar wij hebben als Raad alle vertrouwen in de manier waarop de Eenbes deze uitdaging vanuit een gezonde financiële positie aangaat.

Geldrop, 28 mei 2018

Servaas Rouwhorst
Voorzitter Raad van Toezicht

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4. Jaarrekening

4.1 Grondslagen algemeen

Algemeen

Dit betreft de jaarrekening over 2017 van De Eenbes, stichting voor Katholiek, Protestants-christelijk en Interconfessioneel primair onderwijs (hierna te noemen: Eenbes basisonderwijs), gevestigd te Geldrop aan de Nieuwendijk 49C, postcode 5664 HB. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41093053.

Eenbes basisonderwijs beheert zesentwintig scholen voor primair onderwijs en één school voor speciaal basisonderwijs in de gemeenten Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Laarbeek en Nuenen.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen, opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de actuele waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en hiermee de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, alsmede van baten en lasten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De gemaakte schattingen hebben betrekking op de economische levensduur van de activa en de waardering van voorzieningen. Voor toelichtingen wordt verwezen naar deze jaarrekeningposten.

Vergelijkende cijfers

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's. Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

4.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven in het jaar van aanschaf. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Afschrijvingstermijnen

Verbouwingen/aanpassingen	10 tot 30 jaar	ICT investeringen	3 tot 20 jaar
Meubilair	8 tot 20 jaar	Onderwijsleerpakketten	8 tot 20 jaar
Inventaris en apparatuur	5 tot 20 jaar	Overige materiële vaste activa	8 tot 20 jaar
		Terreinen	geen

De gebouwen zijn economisch eigendom van de gemeenten, het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur. In sommige gevallen ligt het eigendomsrecht bij een woningcorporatie. In het vastgestelde investerings- en afschrijvingsbeleid van Eenbes basisonderwijs is de ondergrens voor investeringen vastgesteld op € 1.000. Deze ondergrens wordt getoetst aan de totale investering die plaatsvindt. Dit betekent dat bijvoorbeeld meerdere aanschaffingen, die per stuk een lagere investering vertegenwoordigen dan de ondergrens van € 1.000, behandeld worden als één investering en dus afgeschreven worden op basis van de verwachte economische levensduur. Uitzondering hierop vormen de investeringen in computerapparatuur. Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn financiële activa die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de rechtspersoon duurzaam te dienen. Indien de liquiditeitspositie van de stichting dit vraagt, is het mogelijk dat de aangehouden financiële vaste activa voor het einde van de looptijd verkocht worden. Het is wel de intentie om de effecten tot het einde van de looptijd aan te houden. De effecten (beleggingsportefeuille) worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, daarna tegen de geamortiseerde kostprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel, bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn gevormd voor de nog niet bestede middelen waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is toegekend en waarbij die beperking is opgelegd door derden.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden verantwoord maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde, hetzij de contante waarde van de toekomstige uitgaven. In de toelichting op de betreffende balansposten is de gekozen waarderingwijze duidelijk uiteengezet.

Voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren tegen de actuele waarde. De in de CAO opgenomen bindende genormeerde bedragen zijn hierop van toepassing.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding/ een fictieve indiensttredingsleeftijd van 25 jaar, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de disconteringsvoet bedraagt 2,5 %.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Op grond van de nieuwe cao is met ingang van 1 oktober 2015 een budget voor duurzame inzetbaarheid van toepassing voor medewerkers die 57 jaar en ouder zijn. Op basis van de vastgelegde afspraken is hiervoor een voorziening opgenomen. Daarbij wordt rekening gehouden met de eigen bijdrage en de opnamekans. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de disconteringsvoet bedraagt 2,5 %.

Voorziening onderhoud

De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot, planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting die een periode kent van 10 jaar. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarvoor de meerjarenonderhoudsbegroting strekt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen, lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Hierbij wordt het voorzichtigheidsbeginsel in acht genomen: lasten worden ten laste van het betreffende boekjaar verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord zodra deze zijn gerealiseerd.

Rijksbijdragen OCW

De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde bijdrageregeling. Hierbij is een premiebijdrage toegezegd als werkgever. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een verrekening. De pensioenregelingen zijn ondergebracht bij het ABP. De dekkingsgraad bedroeg ultimo 2017 104,4%

Eenbes basisonderwijs is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP die de pensioenregeling uitvoert voor alle werknemers en voormalige werknemers van Eenbes basisonderwijs. De pensioenen zijn geregeld volgens het middelloonstelsel en worden geïndexeerd als de dekkingsgraad van het pensioenfonds dat toelaat. In 2017 heeft geen indexatie plaatsgevonden.

Het ABP heeft op 31 december 2017 een dekkingsgraad van 104,4%, dat is 0,2 procentpunten boven de minimaal vereiste grens van 104,2%. Ten opzichte van ultimo 2016 is de dekkingsgraad met 7,8 procentpunten vooruitgegaan. Omdat de financiële situatie van het ABP onvoldoende blijft, heeft het ABP een herstelplan ingediend bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB), welke is goedgekeurd.

De ABP-regeling mag volgens RJ 271 in de jaarrekening verwerkt worden als een zogenaamde "toegezegde bijdrageregeling" als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Rechtspersoon is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds en past tezamen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe, en
- Rechtspersoon heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Een basisonderwijs voldoet aan bovengenoemde voorwaarden en neemt daarom geen voorziening voor pensioenen op in de jaarrekening. De lasten als gevolg van de verschuldigde pensioenpremies zijn in de staat van baten en lasten verwerkt onder de personele lasten.

Buitengewone baten en lasten

Onder buitengewone baten en lasten worden verstaan baten en lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die duidelijk te onderscheiden zijn van de activiteiten in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en derhalve naar verwachting zelden zullen voorkomen.

4.4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord. Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

4.5 Balans per 31 december

(Na verwerking voorstel tot winstbestemming)

	(Bedragen * € 1.000)	Balans per 31 december 2017	Balans per 31 december 2016
	ACTIVA		
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	4.608	4.456
1.3	Financiële vaste activa	7.445	7.978
	Totaal vaste activa	12.053	12.434
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	2.925	2.919
1.7	Liquide middelen	1.988	1.486
	Totaal vlottende activa	4.913	4.405
	Totaal activa	16.966	16.839
	PASSIVA		
	Eigen vermogen		
2.1	Totaal eigen vermogen	11.794	12.399
2.2	Voorzieningen	2.043	1.905
2.4	Kortlopende schulden	3.129	2.535
	Totaal passiva	16.966	16.839

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.6 Staat van baten en lasten

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
	BATEN			
3.1	Rijksbijdragen OCW	28.700	27.547	27.898
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	246	137	204
3.5	Overige baten	589	371	613
	Totaal baten	29.535	28.055	28.715
	LASTEN			
4.1	Personeelslasten	24.217	22.142	22.767
4.2	Afschrijvingen	1.041	1.014	854
4.3	Huisvestingslasten	2.355	2.358	2.567
4.4	Overige lasten	2.625	2.434	2.458
	Totaal lasten	30.238	27.948	28.646
	Saldo baten en lasten	-703	107	69
5	Financiële baten en lasten	97	168	131
	Resultaat	-606	275	200

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.7 Kasstroomoverzicht

(Bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten (1)	-703	-729	69
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen	1.041	1.014	854
Mutaties voorzieningen	138	166	277
<i>Subtotaal (2)</i>	<i>1179</i>	<i>1180</i>	<i>1131</i>
Veranderingen in vlottende activa:			
Mutaties vorderingen	-6		440
Mutaties schulden	322		12
<i>Subtotaal (3)</i>	<i>316</i>	<i>0</i>	<i>452</i>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties (1 + 2 + 3)	792	451	1652
Ontvangen interest	101	170	134
Betaalde interest	-4	-2	-3
<i>Totaal</i>	<i>97</i>	<i>168</i>	<i>131</i>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten (A)	889	619	1.783
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	-921	-1.691	-1.523
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		0
Investerings in financiële vaste activa	-493		-1.737
Correctie waardering financiële vaste activa	27		40
Desinvesteringen in financiële vaste activa *)	1.000	1.000	1.748
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten (B)	-387	-691	-1472
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuwe leningen en aflossing langlopende schulden	-	-	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten (C)	0	0	0
Mutatie liquide middelen (A + B + C)	502	-72	311
Beginstand liquide middelen	1.486	353	1.175
Eindstand liquide middelen	1.988	281	1.486
Mutatie liquide middelen	502	-72	311

*) inclusief overboeking obligaties naar kortlopende vorderingen in verband met aflossing in 2018 resp. 2017

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.8 Toelichting op de balans

4.8.1 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn bestemd om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. Duurzaam houdt in dat het actief dienstbaar is gedurende meer dan één periode (jaar). De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs) verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats op lineaire basis en is gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het actief.

De boekwaarde van de materiële vaste activa per 31 december 2017, respectievelijk 31 december 2016 kan als volgt worden gespecificeerd:

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
1.2.1	Bedrijfsgebouwen en –terreinen	161	182
1.2.2	Inventaris en apparatuur	3.295	3.247
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	1152	1027
1.2	Totaal materiele vaste activa	4.608	4.456

De gebouwen zijn economisch eigendom van de gemeente en juridisch eigendom van het schoolbestuur. Het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa in 2017 is in onderstaande tabel gespecificeerd weergegeven.

(bedragen*€ 1.000)	Per 1 januari 2017			Mutaties 2017			Per 31 december 2017		
	Aan-schaf-waarde	Cumu-latieve afschrij-vingen	Boek-waarde	Inves-teringen	Des-inves-teringen	Afschrij-vingen	Aan-schaf-waarde	Cumu-latieve afschrij-vingen	Boek-waarde
Apparatuur	629	371	258	23		41	652	412	240
Gebouwen	544	363	181			20	544	383	161
ICT	4882	3765	1117	603		612	5485	4377	1108
Meubilair	4415	2542	1873	229		155	4644	2697	1947
OLP	2797	2126	671	251		174	3048	2300	748
Overig	521	165	356	87		39	608	204	404
Eindtotaal	13.788	9.332	4.456	1.193	0	1.041	14.981	10.373	4.608

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.8.2 Financiële vaste activa

Voor de waardering van de als financiële vaste activa aangemerkte effecten komen in aanmerking de geamortiseerde kostprijs en de actuele waarde. De effectenportefeuille per 31 december 2017 wordt tot de vaste activa gerekend, omdat zij bestemd is om de uitoefening van de werkzaamheid van de instelling duurzaam te dienen. Het gaat hierbij om effecten waarvan beoogd wordt deze langer dan een jaar aan te houden. De aangeschafte effecten voldoen aan de Regeling beleggen en belenen. Waardering vindt plaats tegen de geamortiseerde kostprijs, dan wel de lagere marktwaarde (actuele waarde per 31 december 2017). Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
Stand aan het begin van de periode inclusief kortlopend gedeelte	8.980	9.280
Verloop gedurende de periode:		
Investeringen en verstrekte leningen	493	1.737
Desinvesteringen	-1.000	-1.997
Waardeveranderingen	-27	-40
Stand aan het eind van de periode inclusief kortlopend gedeelte	8.446	8.980
waarvan kortlopend gedeelte (verantwoord onder de vlottende activa)	1.001	1.002
Stand aan het eind van de periode exclusief kortlopend gedeelte	7.445	7.978

In 2018 vallen twee obligatiepakketten vrij. De waarde hiervan is opgenomen onder de kortlopende vorderingen. De waardeveranderingen in bovenstaand overzicht betreffen de aanpassing naar de geamortiseerde kostprijs.

De effecten staan ter vrije beschikking van de Stichting. Voor een specificatie van de effecten verwijzen wij naar hoofdstuk 4.11.11.

4.8.3 Vorderingen

Het saldo van de openstaande vorderingen per 31 december 2017 kan als volgt worden weergegeven.

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
1.5.1	Debiteuren	105	87
1.5.2	Ministerie van OCW	1.380	1.354
1.5.7	Overige vorderingen	14	201
1.5.8	Overlopende activa	1.431	1.283
1.5.9	Af: voorziening dubieuze debiteuren	-5	-6
1.5	Totaal vorderingen	2.925	2.919

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
1.5.8.2	Kortlopend gedeelte obligaties (vrijval komend jaar)	1.001	1.002
1.5.8.3	Overige overlopende activa	430	281
1.5.8	Overlopende activa	1.431	1.283

De overige overlopende activa betreffen met name vooruitbetaalde bedragen (€ 274.000) en de opgebouwde, nog niet ontvangen rente op de obligatieportefeuille (€ 70.000).

4.8.4 Liquide middelen

De saldi van de liquide middelen worden als volgt gespecificeerd.

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
1.7.1	Kasmiddelen	7	6
1.7.2	Rabobank rekening courant 141548401	92	336
1.7.2	Rabobank bankgarantie 3463601230	16	16
1.7.2	Rabobank Spaar 34636012222	386	109
1.7.2	<i>Subtotaal tegoeden op bank- en girorekeningen</i>	<i>494</i>	<i>461</i>
1.7.4	Rabobank beleggersrekening 101469535	1487	1019
1.7	Totaal liquide middelen	1.988	1.486

Voor een verklaring van de mutatie van de liquide middelen ten opzichte van het voorgaande jaar wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.8.5 Eigen vermogen

Het eigen vermogen per 31 december 2017 bedraagt € 11.794.000, dit is € 605.000 lager dan de stand per 1 januari 2017. In de tabel hierna is het verloop van het eigen vermogen in het verslagjaar 2017 weergegeven.

	(bedragen * € 1.000)	Saldo per 1 januari 2017	Verschuiving private middelen	Resultaat- bestemming	Saldo per 31 december 2017
2.1.1	Algemene reserve publiek	8.345	-740	-4	7.601
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek ondersteuning scholen (impulsgelden)	3.804		-601	3.203
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	100	740		840
2.1.4	Bestemmingsfonds publiek	150			150
Totaal eigen vermogen		12.399	0	-605	11.794

Het nadelig exploitatieresultaat over 2017 (voor toevoeging vanuit bestemmingsreserves) ten bedrage van € -605.000 is op basis van het voorstel resultaatbestemming in mindering gebracht op de algemene reserve. Overeenkomstig hetgeen in de begroting is aangegeven zijn de kosten van de benoemde projecten en impulsgelden ten laste van de bestemmingsreserves gebracht.

Ter algemene toelichting:

In voorgaande verslagjaren is een deel van de algemene reserve bestemd voor specifieke doeleinden. Dit afgezonderde deel van het eigen vermogen, voor zover door het bestuur aangebracht, wordt aangeduid als bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve publiek

Aan de bestemmingsreserve publiek ondersteuning scholen is eind 2015 invulling gegeven middels de notitie Besteding reserves Eenbes basisonderwijs (intern bekend als "impulsgelden"). Daartoe is ten laste van de algemene reserve deze bestemmingsreserve aangevuld tot € 4 mln.

Bestemmingsreserve privaat

Naast de publieke bestemmingsreserves onderscheidt Eenbes basisonderwijs nog een bestemmingsreserve privaat. Deze bestemmingsreserve is in het verleden gevormd door een schenking van de Brigidastichting en dus niet afkomstig uit publieke middelen.

In het verleden zijn de baten verkregen uit de verhuur van gemeentelijke ruimten beschouwd als rijksmiddelen en als zodanig verantwoord als publiek geld. Inmiddels is vastgesteld dat deze middelen te beschouwen zijn als private middelen en derhalve onder de bestemmingsreserve privaat dienen te worden verantwoord. In dit verslagjaar zijn de betreffende middelen over de afgelopen 5 jaren (2013 t/m 2017) alsnog overgebracht naar de bestemmingsreserve privaat, waardoor hieraan € 740.000 is toegevoegd.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Bestemmingsfonds publiek

Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven en deze beperking door derden is aangebracht, wordt gesproken over een bestemmingsfonds. Eenbes basisonderwijs kent één bestemmingsfonds. In het Sociaal Statuut, zoals overeengekomen met de vakorganisaties, is opgenomen dat Eenbes basisonderwijs een reservefonds in stand houdt van minimaal € 150.000.

4.8.6 Voorzieningen

Een voorziening is een onderdeel van het vreemd vermogen waarvan de omvang of het moment van afwikkeling onzeker is. Voorzieningen moeten worden gevormd tegen:

- Naar hun aard duidelijk omschreven verplichtingen die op de balansdatum als waarschijnlijk of als vaststaand worden beschouwd, maar waarvan niet bekend is in welke omvang of wanneer zij zullen ontstaan;
- Uitgaven die in een volgend boekjaar zullen worden gedaan, voor zover het doen van die uitgaven zijn oorsprong mede vindt voor het einde van het boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren.

In onderstaande tabel is het verloop van de voorzieningen gedurende het boekjaar 2017 samengevat.

	(bedragen * € 1.000)	Saldo per 1 januari 2017	Mutaties 2017			Saldo per 31 december 2017		
			Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Totaal	Kort- lopend gedeelte	Lang- lopend gedeelte
2.2.1	Voorziening jubileumuitkeringen	245	15	39		221	24	197
	Voorziening duurzame inzetbaarheid		31			31	14	17
2.2.1	Voorziening spaarverlof	83		69		14	0	14
2.2.1	<i>Subtotaal personeelsvoorzieningen</i>	328	46	108	0	266	38	228
2.2.3	Voorziening onderhoud	1.577	553	353	0	1.777	977	800
2.2.	Totaal voorzieningen	1.905	599	461	0	2.043	1.015	1.028

Eenbes basisonderwijs onderscheidt per 31 december 2017 navolgende voorzieningen.

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde waarbij rekening is gehouden met onder andere de opgebouwde dienstjaren, de blijfkans, de disconteringsvoet voor de berekening van de contante waarde en het eindsalaris in de schaal.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Voorziening spaarverlof

Er is een voorziening gevormd voor de door medewerkers opgebouwde aanspraak op spaarverlof. De voorziening wordt berekend door de gespaarde verlofuren ultimo boekjaar te vermenigvuldigen met de op dat moment geldende brutosalariskosten van de deelnemers inclusief een opslag werkgeverslasten; de voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Op grond van de nieuwe cao is met ingang van 1 oktober 2015 een budget voor duurzame inzetbaarheid van toepassing voor medewerkers die 57 jaar en ouder zijn. Op basis van de vastgelegde afspraken is hiervoor een voorziening opgenomen. Daarbij wordt rekening gehouden met de eigen bijdrage en de opnamekans. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5 %.

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op een actueel lange termijn onderhoudsplan voor zowel het binnen- als het buitenonderhoud. De gemiddelde lasten voor groot onderhoud over een 10 jaarsperiode vormen de basis voor de dotatie. De onttrekkingen aan de onderhoudsvoorziening zijn met name besteed aan binnen-schilderwerk, elektra en vervanging installaties.

4.8.7 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden per 31 december 2017 en 2016 kunnen als volgt worden samengevat:

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
2.4.3	Crediteuren	891	315
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	905	909
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	268	216
2.4.9	Overige kortlopende schulden	76	273
2.4.10	Overlopende passiva	989	822
2.4	Totaal kortlopende schulden	3.129	2.535

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
2.4.7.1	Loonheffing	851	812
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	54	97
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	905	909

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

	(bedragen * € 1.000)	31-dec-17	31-dec-16
2.4.10.5	Verplichting uit hoofde van vakantiegeld en vakantiedagen	739	699
2.4.10.8	Vooruit ontvangen bedragen	250	163
2.4.10	Totaal overlopende passiva	989	862

4.9 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

1. Conform de algemene bepalingen in het huurcontract voor het bestuursbureau aan de Nieuwendijk 49c is door de stichting een bankgarantie afgegeven van € 15.703.
2. Met enkele leveranciers zijn meerjarige financiële verplichtingen aangegaan. Om inzicht te geven in de meerjarige financiële verplichtingen geven wij onderstaand schema:

(bedragen * € 1.000)	Contractwaarde	Contractwaarde na 31 december 2017
Inhoud contract:		
Licenties	249	177
Huur	367	148
Verzekeringen	69	69
Dienstverlening	133	86
Totaal	818	480

De onderliggende overeenkomsten lopen maximaal voor 5 jaren, waarbij het langste contract loopt tot 6 december 2021. Voor overeenkomsten die stilzwijgend zijn verlengd geldt meestal een opzegtermijn van één jaar.

4.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.11 Voorstel bestemming exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat 2017 bedraagt negatief € 605.040. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste van de algemene reserve te brengen.

Verder wordt voorgesteld dat, ingevolge de notitie Besteding reserves Eenbes basisonderwijs (intern bekend als "impulsgelden"), ten laste van de Bestemmingsreserve publiek ondersteuning scholen een bedrag van € 601.104 wordt gebracht. Tegelijkertijd wordt dit bedrag ten gunste van de algemene reserve gebracht.

Tenslotte wordt voorgesteld om een gedeelte van de algemene reserve dat toeziet op in het verleden gevormde private middelen ter grootte van € 740.000 over te brengen naar Bestemmingsreserve privaat.

Het voorgaande betekent samenvattend:

- € 743.936 in mindering te brengen op de algemene reserve publiek;
- € 601.104 onttrekken aan de bestemmingsreserve publiek ondersteuning scholen
- € 740.000 toe te voegen aan de bestemmingreserve privaat

Vorenstaand voorstel voor bestemming van het exploitatiesaldo is in de balans verwerkt.

De algemene reserve kan ingezet worden als dekkingsmiddel voor extra activiteiten voor zover die niet gedekt kunnen worden uit de reguliere baten van Eenbes basisonderwijs. Van belang is dat hierbij de ondergrens van het noodzakelijke weerstandsvermogen (de kapitalisatiefactor) niet wordt overschreden.

4.12 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen per 31 december 2017	
Naam	Samenwerkingsverband Helmond-Peelland 30-08 PO
Juridische vorm	Stichting
Statutaire zetel	Helmond
Code activiteiten *	4
Eigen vermogen 31 december 2016	€ 627.000
Resultaat 2016	€ -16.000
Art 2: 403 BW	Nee
Deelname	Niet van toepassing
Consolidatie	Niet van toepassing

*1 = contractonderwijs; 2 = contractonderzoek; 3 = onroerende zaken; 4 = overige

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.13 Toelichting op de staat van baten en lasten

De staat van baten en lasten 2017 sluit met een negatief resultaat (voor onttrekking van de bestemmingsreserves) van € -606.000 tegenover een resultaat van € 200.000 in 2016 en een begroot resultaat van € 275.000. In onderstaande paragrafen wordt een analyse van het resultaat weergegeven.

De baten kunnen als volgt samengevat worden weergegeven.

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
3.1	Rijksbijdragen OCW	28.700	27.547	27.898
3.2	Overige overheidsbijdragen	246	137	204
3.5	Overige baten	589	371	613
2.4	Totaal baten	29.535	28.055	28.715

4.13.1 Rijksbijdragen

Een specificatie van de rijksbijdragen is in de tabel hierna weergegeven.

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
3.1.1.1	Normatieve rijksbijdragen OCW	25.675	24.863	25.369
3.1.2.2.1	Niet geormerkte subsidies	3.025	2.684	2.529
3.1	Totaal rijksbijdragen	28.700	27.547	27.898

De totale rijksbijdragen 2017 is ten opzichte van 2016 € 802.000 hoger en ten opzichte van de begroting € 1.153.000 hoger.

De toename van de rijksbijdragen ten opzichte van 2016 betreft met name nabetaling van de personele bekostiging 2016/2017 (toename totaal € 332.000) en de subsidies op het gebied van personeels- en arbeidsmarktbeleid waarvoor extra gelden ter beschikking zijn gesteld in het kader van gericht overheidsbeleid (€ 243.000). Voorts is sprake van een hogere bijdrage vanuit het samenwerkingsverband (€ 155.000) en hogere subsidie in verband met samenvoeging (De Sprankel + € 38.000 en eerste opvang vreemdelingen (+ € 41.000).

Ten opzichte van de begroting is sprake van een stijging door extra ontvangsten ten gevolge andere overheidsbeslissingen zoals de compensatie cao-afspraken alsmede doordat de leerlingaantallen gunstiger zijn dan begroot. Daarnaast zijn in de begroting een aantal opbrengsten te laag opgenomen mede door onbekendheid met de effectuering van genoemde maatregelen. De begroting is reeds

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

opgesteld in september 2016 waardoor aan aantal maatregelen niet zijn meegenomen. De grootste toenames betreffen de personele bekostiging (+ € 709.000), prestatiebox (+ € 108.000), personeels- en arbeidsmarktbeleid (+ € 97.000), eerste opvang vreemdelingen (+ € 70.000 en bijdrage Samenwerkingsverband (+ €94.000).

4.13.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	246	137	204

Onder de overige overheidsbijdragen zijn de gemeentelijke subsidies opgenomen. Subsidies zijn onder andere toegekend voor conciërges/ ID banen, onderwijsachterstandenbeleid en voor de realisatie van het lokale eigen onderwijsbeleid van de gemeenten. Ook de subsidie Brabants VerkeersveiligheidsLabel (BVL) is onder deze noemer verantwoord.

Ten opzichte van de begroting 2017 zijn de inkomsten € 109.000 hoger. De afwijking wordt ondermeer verklaard door het eigen onderwijsbeleid van de gemeenten (€ 49.000), huuropbrengsten gymzalen (verhuur aan gemeente; € 34.000) en de hogere opbrengsten BVL (€ 20.000).

4.13.3 Overige baten

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
3.5.1	Verhuur ruimte	155	137	134
3.5.6	Overige baten	434	234	479
3.1.2.2.1	Totaal overige baten	589	371	613

De overige baten zijn per saldo € 218.000 hoger dan begroot en liggen € 24.000 beneden de realisatie van 2016. In 2017 zijn onder de overige baten de afrekeningen over 2016 verwerkt hetgeen heeft geleid tot een hogere opbrengst dan oorspronkelijk begroot. Daarnaast zijn hieronder nieuwe afspraken opgenomen over (interne) doorbelastingen, detacheringen en de subsidie muziekonderwijs waardoor deze hoger uitvalt dan begroot. In 2016 is onder de overige baten de tegemoetkoming in de kosten van de verhuizing van De Nieuwe Linde meegenomen (€ 109.000). De kosten zijn verantwoord onder de overige huisvestingskosten.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.13.4 Personeelslasten

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
4.1.1	Lonen en salarissen	20.830	19.617	19.732
4.1.2	Overige personele lasten	3.648	2.525	3.320
4.1.3	Af: uitkeringen	-261		-285
3.1.2.2.1	Totaal personeelslasten	24.217	22.142	22.767

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	15.795		15.264
4.1.1.2	Sociale lasten en premies	2.746		2.605
4.1.1.3	Pensioenpremies	2.289		1.863
4.1.1	Lonen en salarissen	20.830	19.617	19.732
4.1.2.1	Dotaties/vrijval personeelsvoorziening	-23		96
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	2.412	1.672	2.202
4.1.2.3	Overige personeelskosten	1.259	853	1.022
4.1.2	Totaal overige personele lasten	3.648	2.525	3.320

Omwille van de vergelijkbaarheid zijn de cijfers 2016 aangepast.

In vergelijking tot de begroting 2017 zijn de lonen en salarissen , na aftrek van de uitkeringen € 952.000 hoger (4,8%). Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Extra formatie voor Passend Onderwijs
- Inzet van de Vervangingspool met ingang van juli 2017 is verhoogd naar 24 fte
- Meer formatie op grond van daadwerkelijke ontwikkeling van de leerlingaantallen

Het personeel niet in loondienst steeg ten opzichte van de begroting met € 740.000 en betreft met inhuur van extern onderwijzend personeel en directie (€ 704.000). Om te voorkomen dat wij langdurige verplichtingen aangaan laat de huidige regelgeving weinig ruimte om de inzet van extra personeel anders te regelen dan via inleen.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

De overige personeelskosten stegen met € 406.000 en betreffen ondermeer hogere kosten woonwerkverkeer (+€ 117.000; uitrui reiskosten deels onder loonkosten gebudgetteerd), scholingskosten en studiedagen € +138.000; deels onder projecten gebudgetteerd) en hogere kosten arbodienst (+€ 62.000 ondersteuning/coaching).

De personele omvang bedroeg gemiddeld over 2017 341,4 fte tegenover 331,1 gemiddeld over 2016. In aantal medewerkers bedroeg de bezetting gemiddeld 555 tegenover 575 in het jaar ervoor. Hieraan ligt ondermeer ten grondslag dat we meer medewerkers met een hogere werktijdfactor in vaste dienst hebben genomen.

4.13.5 Afschrijvingen

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
4.2.2	Totaal afschrijvingen materiele vaste activa	1.041	1014	854

De afschrijvingslasten zijn € 27.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de impuls gelden, die met name zijn ingezet op investeringen in ICT middelen. Hiervoor wordt een compensatie van € 234.000 gedaan vanuit de bestemmingsreserves.

4.13.6 Huisvestingslasten

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
4.3.1	Huur	90	71	81
4.3.3	Onderhoud	357	275	314
4.3.4	Energie en water	476	602	543
4.3.5	Schoonmaakkosten	771	697	749
4.3.5	Heffingen	21	26	24
4.3.6	Dotatie onderhoudsvoorziening	494	576	606
4.3.7	Overige huisvestingskosten	146	111	250
4.3	Totaal huisvestingslasten	2.355	2.358	2.567

De huisvestingslasten zijn in 2017 € 160.000 hoger dan de begroting. Ter toelichting het volgende:

- Onderhoud (+€ 82.000); betreft met name CV onderhoud (+€ 25.000), klein onderhoud scholen (€ 28.000), tuinonderhoud (€ 10.000) en klachtenonderhoud (€ 10.000).
- Energie en water (- 126.000); het uiteindelijke verbruik van gas en elektra is lager uitgevallen dan begroot.
- Schoonmaakkosten (+ € 74.000); betreft m.n. meer materialen, vergroting contracten, nagekomen kosten huisvestingspartners en hogere prijsstelling.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

- Dotatie onderhoudsvoorziening (- € 82.000); op basis van de meest recente schouw is een iets dotatie noodzakelijk; daarnaast was sprake van een vrijval van € 60.000 doordat de renovatiekosten lager uitvielen.
- Overige huisvestingskosten (+ € 35.000); betreft ondermeer nagekomen doorbelasting partner gezamenlijke huisvesting (€ 21.000), legeskosten (€ 7.000) en verhuiskosten (€ 3.000). In 2016 zijn de kosten van de verhuizing van De Nieuwe Linde in Nuenen opgenomen. De tegemoetkoming van de gemeente ad € 109.000 is onder de overige baten verantwoord.

4.13.7 Overige lasten

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
4.4.1	Administratie en beheerslasten	504	530	465
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.449	1.310	1.404
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	-1	-	-
4.4.4	Overige lasten	673	594	589
4.4	Totaal overige instellingslasten	2.625	2.434	2.458

De overige instellingslasten zijn per saldo € 191.000 hoger dan begroot. Ten opzichte van 2016 is sprake van een stijging van € 167.000. De belangrijkste verschillen worden kort aangehaald.

De administratie en beheerslasten zijn € 26.000 lager dan begroot, met name op het gebied van deskundigenadvies (€ -35.000) en bijdrage onderwijsbureau (€ -17.000). De kosten van drukwerk stegen met € 22.000. Deze waren te laag begroot.

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	32	30	44
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	0	0	0
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	0	0	0
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controledienst	0	0	0
	Accountantslasten	32	30	44

Onder het honorarium onderzoek jaarrekening is ook deels de financiële afwikkeling van de werkzaamheden in het kader van het jaar 2016 begrepen (€ 2.000; voor 2016 bedroeg deze € 25.000). De controle van de jaarrekening is opgedragen aan EY (Ernst & Young Accountants LLP).

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

De kosten van inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn € 139.000 hoger dan begroot en € 45.000 hoger dan in 2016. Dit betreft m.n. leermiddelen (€ +42.000), klein inventaris (€ +24.000), reproductie-kosten (€ +35.000) en ICT software (€ +75.000). De overige ICT kosten lieten een daling zien van € 42.000. Voor de vergelijking met 2015 gelden dezelfde posten. De leermiddelen en abonnementen richten zich met name op uitgaven op gebied van ICT.

De overige lasten over 2017 liggen € 79.000 hoger dan de begroting. De belangrijkste mutaties zijn:

- Meer kosten culturele vorming, sportdag en vieringen (+€ 14.000) en overige onderwijskosten (+ € 14.000).
- Kosten (innovatie)projecten + € 50.000; dit betreft met name een aantal projecten in het kader van muziekonderwijs waarvoor separaat subsidie is ontvangen in de loop van 2017 (€43.000).

4.13.8 Financiële baten en lasten

	(bedragen * € 1.000)	2017	Begroting 2017	2016
5.1	Rentebaten	2	0	7
5.4	Opbrengsten financiële vaste activa / effecten	99	170	127
5.5	Rentelasten	4	2	3
5	Saldo financiële baten en lasten	97	168	131

Het saldo financiële baten en lasten is ten opzichte van 2016 met € 28.000 gedaald m.n. door de lagere opbrengsten uit de effectenportefeuille. Hierbij moet worden aangetekend dat in deze opbrengsten een gerealiseerd boekverlies is opgenomen van € 2.000 (2016: boekwinst € 30.000) alsmede een afwaardering van de balanswaarde op grond van de geamortiseerde kostprijs ad € 22.000 (2016: € 70.000). Verder waren de renteopbrengsten door de lagere markttrente aanmerkelijk lager. De begroting was hierin te positief gesteld.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.13.9 Model G 2017

G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Subsidie voor studieverlof	7/607/13343	24-7-2017	€ 12.093	€ 12.093	nee
Subsidie voor studieverlof	7/643/16736	24-7-2017	€ 9.070	€ 9.070	nee
Subsidie voor studieverlof	7/652/17570	24-7-2017	€ 9.674	€ 9.674	nee
			€ 30.837	€ 30.837	

G2 A: Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Totaal			-	-	-	-

In dit verslagjaar zijn er geen subsidies met verrekeningsclausule aflopend in dit boekjaar ontvangen of meegekomen uit voorgaande jaren.

G2 B: Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 1-1-2017	Ontvangen tot en met verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2017	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
			-	-	-	-	-	-

In dit verslagjaar zijn er geen subsidies met verrekeningsclausule die doorlopen naar volgend boekjaar ontvangen of meegekomen uit voorgaande boekjaren.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.13.10 WNT-verantwoording 2017 Eenbes basisonderwijs

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Eenbes basisonderwijs. Het voor Eenbes basisonderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 141.000, zijnde het WNT –maximum voor het onderwijs, klasse D en totaal 11 complexiteitspunten. Deze berekening is als volgt tot stand gekomen:

Instellingskenmerken:	t-4	t-3	t-2	t-1	gemiddelde t-4 t-3 t-2	complexiteits punten obv staffel	staffel:
	2013	2014	2015	2016			
	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016			
totale baten (x € 1.000)	29.903	28.276	28.186	27.288	28.788	6	25-75 mln
aantal leerlingen	5.549	5.364	5.288	5.031	5.400	3	2.500-10.000
Gewogen onderwijssoort	BO/SBO	BO/SBO	BO/SBO	BO/SBO	BO/SBO	2	
						11	

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*

bedragen x € 1	W.C.F. Klassen
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.243
Beloningen betaalbaar op termijn	16.691
<i>Subtotaal</i>	123.934
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	141.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	123.934
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.286
Beloningen betaalbaar op termijn	14.350
Totale bezoldiging 2016	120.958

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	S. Rouwhorst	H.P.A.M. Geven	N. de Langen J.	Rijkers	R. Mathijssen	A.C.M.J. de Laat	H.J.M. van Haperen	C. Clarijs
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/3 – 31/12	-	-	-
Bezoldiging								
Bezoldiging	7.000	4.000	4.000	4.000	3.333			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.150	14.100	14.100	14.100	14.100			
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.			
Totale bezoldiging	7.000	4.000	4.000	4.000	3.333			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.			
Gegevens 2016								
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	-	-	-	1-1-31/12	1/1-31/12	1/1-13/7
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	4.000	2.667	-	-	-	7.000	4.000	2.126
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	4.000	2.667	-	-	-	7.000	4.000	2.126

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder
Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.13.11 Overzicht van de effectenportefeuille

Rente	Omschrijving	Rating ultimo 2017	looptijd	nominaal				aankoop		1-jan-17		31-dec-17	
				1-jan-17	aankopen	verkopen	31-dec-17	koers	waarde	beurs	balans	beurs	balans
1,591200%	Oostenrijk	AA	2015 / 25	500.000			500.000	103,80	519.000	542.736	516.924	535.443	514.925
3,000000%	Allianz	AA	2013 / 28	500.000			500.000	115,00	575.000	608.708	568.959	614.250	563.094
0,541000%	BNG var lange rente	AAA	2011 / 21	700.000			700.000	100,00	700.000	716.465	700.000	724.202	700.000
0,889000%	BNG var lange rente 2	AAA	2011 / 21	250.000			250.000	99,90	249.750	255.318	249.880	259.399	249.905
0,889000%	BNG var lange rente 2	AAA	2011 / 21	250.000			250.000	100,00	250.000	255.318	250.000	259.399	250.000
0,800000%	België	AA	2017 / 27		500.000		500.000	98,51	492.525			510.121	492.918
4,125000%	NWB MTN	AAA	2007 / 17	500.000		500.000		97,45	487.250	520.704	499.914		
4,500000%	NED	AAA	2007 / 17	500.000		500.000		106,74	533.700	524.713	502.149		
4,000000%	NED	AAA	2008 / 18	500.000			500.000	101,31	506.550	545.941	501.068	521.919	500.373
0,136000%	NWB var lange rente	AAA	2011 / 21	500.000			500.000	100,00	500.000	511.992	500.000	514.255	500.000
2,250000%	Rabo var coupon 8	A	2010 / 18	500.000			500.000	100,50	502.500	520.694	500.502	510.886	500.188
1,082000%	Rabo var lange rente	A	2010 / 20	500.000			500.000	100,00	500.000	507.774	500.000	513.431	500.000
3,250000%	nordea bank	AA	2012 / 22	500.000			500.000	104,49	522.450	586.191	514.063	575.044	511.512
2,250000%	Europ Invest Bank	AAA	2012 / 22	500.000			500.000	99,68	498.394	571.288	498.976	560.283	499.152
4,000000%	Europ Invest Bank	AAA	2010 / 30	520.000			520.000	142,10	738.920	750.993	673.086	735.107	661.572
0,375000%	Europ Invest Bank	AAA	2016 / 26	500.000			500.000	99,21	496.050	499.027	495.925	498.873	496.364
0,500000%	NRW Bank	AA	2016 / 26	500.000			500.000	100,33	501.650	505.227	501.716	499.995	499.995
2,750000%	Europ Union	AA	2012 / 22	500.000			500.000	105,04	525.190	589.561	515.502	573.123	512.555
1,875000%	Nordrhein Westfalen	AA	2012 / 22	500.000			500.000	97,35	486.750	557.794	491.592	546.687	493.064
Totaal				8.720.000	500.000	1.000.000	8.220.000		9.585.679	9.570.442	8.980.255	8.952.417	8.445.618
											waarvan kortlopend	1.000.562	
											waarvan langlopend	7.445.057	

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs. Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

4.14 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 28 mei 2018.
Het College van Bestuur heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 28 mei 2018.

4.15 Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

Drs. S. Rouwhorst,
Voorzitter RvT

.....

Drs. H.P.A.M. Geven,
Lid RvT

.....

Mr. P.E.M. de Langen Loeffen,
Lid RvT

.....

Drs. J. Rijkers,
Lid RvT

.....

Drs. R. Mathijssen,
Lid RvT

.....

Drs. W.C.F. Klaassen,
College van Bestuur

.....

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

5. Overige gegevens

5.1 Statutaire bepaling met betrekking tot de jaarrekening

Artikel 14 lid 2 van de statuten luidt:

Het College van Bestuur draagt jaarlijks zorg voor de opstelling van een financieel jaarverslag, waaruit de baten en lasten van het afgelopen boekjaar en de vermogenstoestand van de Stichting aan het einde daarvan blijken. Dit financieel jaarverslag zal zijn voorzien van het verslag van een accountant waaruit de getrouwheid van een en ander blijkt. Het financieel jaarverslag moet binnen zes maanden na afloop van het boekjaar van de stichting door het college van bestuur zijn vastgesteld na verkregen goedkeuring van de Raad van Toezicht.

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

5.2 Controleverklaring

Samen vernieuwend leren

Eenbes basisscholen streven vanuit een betrokken en professionele houding naar innovatief en resultaatgericht onderwijs.
Zij doen dit in nauwe samenwerking met ouders, kinderen en andere partners.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van De Eenbes, Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Interconfessioneel Primair Onderwijs

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van De Eenbes, Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Interconfessioneel Primair Onderwijs te Geldrop gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Eenbes, Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Interconfessioneel Primair Onderwijs op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Beoordeling van de controle

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van De Eenbes, Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Interconfessioneel Primair Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot Jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 26 juni 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. N.A.J. Silverentand RA

